

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 200

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

53. évfolyam

2010. július 31.

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOKKAL LÉTREHOZOTT SZERVEK ÁLTAL ELFOGADOTT JOGI AKTUSOK

- ★ Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) 69. számú előírása – Egységes rendelkezések a szerkezetük miatt lassú járművek és pótkocsijaik hátsó figyelmeztető tábláinak jóváhagyásáról 1
- ★ Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) 71. számú előírása – Egységes rendelkezések mezőgazdasági traktoroknak a vezető látómezeje tekintetében történő jóváhagyásáról 28
- ★ Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) 125. számú előírása – Egységes rendelkezések gépjárműveknek a gépjárművezető menetirányú látómezője tekintetében történő jóváhagyásáról 38

Ár: 4 EUR

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOKKAL LÉTREHOZOTT SZERVEK ÁLTAL ELFOGADOTT JOGI AKTUSOK

A nemzetközi közjog értelmében jogi hatállyal kizárólag az ENSZ–EGB eredeti szövegei rendelkeznek. Ennek az előírásnak a státusa és hatálybalépésének időpontja az ENSZ–EGB TRANS/WP.29/343 sz. státusdokumentumának legutóbbi változatában ellenőrizhető a következő weboldalon:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ–EGB) 69. számú előírása – Egységes rendelkezések a szerkezetük miatt lassú járművek és pótkocsijaik hátsó figyelmeztető tábláinak jóváhagyásáról

Tartalmaz minden olyan szöveget, amely az alábbi időpontig érvényes volt:

A 01. módosításcsomag 5. kiegészítése – hatálybalépés dátuma: 2009. október 24.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐÍRÁS

1. Alkalmazási kör
2. Fogalommeghatározások
3. Jóváhagyási kérelem
4. Jelölések
5. Jóváhagyás
6. Általános előírások
7. Különleges előírások (vizsgálatok)
8. Szerkezetük miatt lassú járművek és pótkocsijaik hátsó figyelmeztető tábláira vonatkozó jóváhagyás módosításai és kiterjesztése
9. Gyártásmegfelelőség
10. Szankciók nem megfelelő gyártás esetén
11. Gyártás végleges leállítása
12. Átmeneti rendelkezések
13. A jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálatok és a szakhatóságok neve és címe

MellékletEK

1. melléklet – A CIE-koordinátarendszer
2. melléklet – Értesítés a lassú járművek adott típusú hátsó figyelmeztető táblájának jóváhagyásáról, a jóváhagyás elutasításáról vagy kiterjesztéséről vagy visszavonásáról, illetve gyártásának végleges megszüntetéséről, a 69. számú előírás szerint
3. melléklet – A jóváhagyási jel elrendezése
4. melléklet – Vizsgálati eljárás

5. melléklet – A formára és a méretekre vonatkozó előírások – lassú járművekhez használható fényvisszavető/fluoreszcens hátsó figyelmeztető táblák (1. osztály) vagy csak fényvisszavető hátsó figyelmeztető táblák (2. osztály) formája és méretei
6. melléklet – Színtani előírások
7. melléklet – Fénytani előírások
8. melléklet – Külső hatásokkal szembeni ellenálló képesség
9. melléklet – Hőállóság
10. melléklet – A táblák szilárdsága
12. melléklet – Lassú járműveken és pótkocsijaikon használható hátsó figyelmeztető táblák
11. melléklet – A hátsó figyelmeztető táblák optikai tulajdonságainak állandósága
13. melléklet – A gyártás megfelelőségének ellenőrzésére szolgáló eljárások minimális követelményei
14. melléklet – Ellenőr általi mintavételre vonatkozó minimális követelmények
15. melléklet – A szerkezetük miatt lassú járműveken és azok pótkocsijain használható hátsó figyelmeztető táblák felszerelésére vonatkozó iránymutatások

1. ALKALMAZÁSI KÖR

Az előírás a szerkezetük miatt 40 km/h sebességűnél gyorsabb haladásra nem alkalmas, M, N, O és T kategóriájú járművek, valamint munkagépek hátsó figyelmeztető tábláira vonatkozik ⁽¹⁾.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ⁽²⁾

2.1. E rendelkezések alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:

2.1.1. „Lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla”: egy levágott sarkú háromszög alakú tábla, amely fényvisszavető és fluoreszcens anyagokkal vagy eszközökkel (1. osztály), vagy csak fényvisszavető anyagokkal vagy eszközökkel van borítva (2. osztály).

2.1.2. „Mintaegység”: egy teljes, befejezett, lassú járművekhez használható figyelmeztető tábla, amely a járműre felszerelhető állapotban van, és az aktuális gyártási sorozatot reprezentálja.

2.2. Fényvisszavetés

A visszaverés azon esete, amikor a fénysugár közelítőleg a beesés irányával azonos irányban verődik vissza, és e tulajdonság a fénysugár beesési szögének széles tartományán belül fennáll.

2.2.1. „Fényvisszavető anyag”: olyan felület vagy eszköz, amely a meghatározott irányból ráeső fénysugár viszonylag nagy részét visszaveti.

2.2.2. „Fényvisszavető eszköz”: olyan használatra kész szerelvény, amely egy vagy több fényvisszavető optikai egységből áll.

2.3. Geometriai meghatározások (lásd az 1. melléklet 1. ábráját)

2.3.1. „Vonatkoztatási középpont”: a fényvisszavető felületen vagy ahhoz közel lévő pont, amelyet az eszköz jellemzőinek meghatározása céljából a középpontjaként jelöltek ki.

2.3.2. „Megvilágítási tengely”: a vonatkoztatási középponttól a fényforrásig terjedő szakasz.

⁽¹⁾ A Motoros járművekre vonatkozó egységesített állásfoglalás (R.E.3) (dokumentum: a legutóbb a 4. módosítással módosított TRANS/WP.29/78/1. javított változat/2. módosítás) 7. mellékletének meghatározása szerint.

⁽²⁾ A műszaki fogalmak meghatározásai megegyeznek a Nemzetközi Világítási Bizottság (CIE) által elfogadott meghatározásokkal – Lásd: Műszaki jelentés a fényvisszavetésről, 54. sz. CIE kiadvány.

- 2.3.3. „Megfigyelési tengely”: a vonatkoztatási középponttól a fénymérőfejig terjedő szakasz.
- 2.3.4. „Megfigyelési szög (α)”: a megvilágítási tengely és a megfigyelési tengely által bezárt szög. A megfigyelési szög mindig pozitív, és fényvisszavetés esetén kis szögekre korlátozódik. Legnagyobb tartománya: $0^\circ \leq \alpha \leq 180^\circ$.
- 2.3.5. „Megfigyelési félsík”: az a félsík, amely a megvilágítási tengelyről indul, és magában foglalja a megfigyelési tengelyt.
- 2.3.6. „Vonatkoztatási tengely”: az a vonatkoztatási középpontból kiinduló, meghatározott szakasz, amely a fényvisszavető eszköz szöghelyzetének leírására szolgál.
- 2.3.7. „Beesési szög (β)”: a megvilágítási tengely és a vonatkoztatási tengely által bezárt szög. A beesési szög rendszerint nem nagyobb, mint 90° , azonban – a teljesség kedvéért – a teljes tartományt a $0^\circ \leq \beta \leq 180^\circ$ képlettel határozzák meg. Az irány pontos meghatározása érdekében ezt a szöget két összetevő, β_1 és β_2 jellemzi.
- 2.3.8. „Első tengely”: a vonatkoztatási középponton átmenő és a megfigyelési félsíkra merőleges tengely.
- 2.3.9. „Beesési szög első összetevője (β_1)”: a megvilágítási tengely, valamint a vonatkoztatási tengelyt és az első tengelyt magában foglaló sík által bezárt szög. Tartománya: $-180^\circ < \beta_1 \leq 180^\circ$.
- 2.3.10. „Beesési szög második összetevője (β_2)”: a megfigyelési félsíkot magában foglaló sík és a vonatkoztatási tengely által bezárt szög. Tartománya: $-90^\circ \leq \beta_2 \leq 90^\circ$.
- 2.3.11. „Második tengely”: a vonatkoztatási középponton átmenő, továbbá az első tengelyre és a vonatkoztatási tengelyre egyaránt merőleges tengely. A második tengely pozitív iránya akkor esik a megfigyelési félsíkba, ha az 1. melléklet 1. ábráján bemutatott módon teljesül, hogy $-90^\circ < \beta_1 < 90^\circ$.

2.3.12. ε elforgatási szög

Az a szög, amellyel a mintát bármilyen tetszés szerinti helyzetből a megvilágítás irányából nézve az óramutató járásával ellentétesen (+ ε) vagy az óramutató járásával megegyezően (– ε) a függőleges tengelye körül elforgatják. Ha a fényvisszavető anyagokon vagy eszközökön jelzés látható (pl. TOP), ez a jelzés határozza meg a kiindulási helyzetet. Az ε elforgatási szög a $-180^\circ < \varepsilon \leq 180^\circ$ tartományba esik.

2.4. A fénytani kifejezések meghatározása

2.4.1. R' fényvisszaverési együttható

Az együttható (R') a megfigyelés irányában a fényvisszavető felület „I” fényerősségének, valamint a beeső fény irányára és az „A” mintafelület megvilágított síkjára merőleges fényvisszavető síkon mért „E₁” megvilágítás szorzatának a hányadosa.

$$R' = \frac{I}{E \cdot A}$$

Az R' fényvisszaverési együtthatót kandela per négyzetméter per lux ($\text{cd} \times \text{m}^{-2} \times \text{lx}^{-1}$) mértékegységben fejezik ki.

- 2.4.2. „Fényvisszavető minta szögátmérője (η)”: a fényvisszavető minta legnagyobb mérete által akár a fényforrás középpontjában, akár a fényérzékelő középpontjában átfogott szög.
- 2.4.3. „Fénysűrűségi tényező”: a vizsgált test fénysűrűségének azonos megvilágítási és megfigyelési feltételek közötti tökéletes sugárzó fénysűrűségéhez viszonyított aránya.
- 2.4.4. „Az eszköz által visszavert fény színe”: a visszavert fény színének meghatározása a 48. sz. előírás 2.30. és 2.31. szakaszában szerepel.

2.5. Fluoreszcencia

- 2.5.1. Ha bizonyos anyagokat ultraibolya vagy kék fényt sugárzó fényforrás közelébe helyeznek, ezek olyan sugarakat bocsátanak ki, amelyek majdnem mindig hosszabb hullámhosszal rendelkeznek, mint azok, amelyek ezt a hatást előidézik. Ezt a jelenséget fluoreszcenciának nevezik. Nappal és szürkületkor a fluoreszkáló színek élénkebbek, mint a normál színek, mert visszaverik a rájuk eső fény egy részét, és ezen felül maguk is fényt bocsátanak ki. Éjszaka nem élénkebbek, mint a normál színek.

- 2.5.2. „Az eszköz fluoreszcens fényének színe”: a fluoreszcens fény színének meghatározása a 48. sz. előírás 2.32. szakaszában szerepel.
- 2.6. A goniométer leírása
Az 1. melléklet 2. ábráján egy goniométer látható, amelyet a CIE-geometriában a fényvisszavetés mérésére lehet használni. Ezen az ábrán a fénymérőfej a fényforrás felett függőlegesen van elhelyezve. Látható, hogy a vízszintes első tengely rögzítve van, és merőleges a megfigyelési félsíkra. Az elemeket máshogyan is el lehet rendezni, feltéve, hogy az egyenértékű a bemutatott elrendezéssel.
- 2.7. A „típus” fogalmának meghatározása
A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblák különböző típusai az alábbi főbb vonatkozásokban térnek el egymástól:
- 2.7.1. kereskedelmi név vagy védjegy;
- 2.7.2. a fényvisszavető anyag vagy eszközök jellemzői;
- 2.7.3. a fluoreszcens anyag jellemzői;
- 2.7.4. a fényvisszavető anyag vagy eszközök tulajdonságait befolyásoló alkatrészek.
3. JÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM
- 3.1. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla meghatározott típusára vonatkozó jóváhagyási kérelmet a kereskedelmi név vagy védjegy tulajdonosának, vagy szükség esetén az általa hivatalosan megbízott képviselőnek kell benyújtania, mellékelve az alábbiakat:
- 3.1.1. A típus azonosítását lehetővé tevő, kellő részletességű rajzok három példányban. A rajzokon mértanilag ábrázolni kell, hogy a lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblát milyen helyzetben kell felszerelni a jármű hátfalára. A rajzokon azt is fel kell tüntetni, hogy a körben elhelyezett jóváhagyási jelhez képest hol fogják elhelyezni a jóváhagyási számot és az azonosító szimbólumot.
- 3.1.2. Rövid leírás, amely tartalmazza azoknak az anyagoknak a műszaki specifikációját, amelyekből a fényvisszavető felületek készülnek.
- 3.1.3. Rövid leírás, amely tartalmazza azoknak az anyagoknak a műszaki specifikációját, amelyekből a fluoreszcens felületek készülnek.
- 3.1.4. A fényvisszavető és fluoreszcens (1. osztály) vagy a csak fényvisszavető (2. osztály) felület mintái;
- 3.2. Az illetékes hatóság a típusjóváhagyás megadása előtt ellenőrzi, hogy megtették-e a gyártásmegfelelőség hatékony ellenőrzését biztosító megfelelő intézkedéseket.
4. JELÖLÉSEK
- 4.1. Minden jóváhagyásra benyújtott, lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblán szerepelnie kell a következőknek:
- 4.1.1. A kérelmező kereskedelmi neve vagy védjegye.
- 4.1.2. Azokon a táblákon, amelyek fényvisszavető rendszere nem használható minden ϵ elforgatási szögben, vízszintesen fel kell tüntetni a „TOP” (Felül) szót a tábla azon részén, amely a járműre történő felszereléskor a tábla legmagasabban elhelyezett része lesz.

- 4.2. A jelöléseket a tábla fényvisszavető vagy fluoreszcens felületén vagy a szélén kell elhelyezni úgy, hogy kívülről is láthatók legyenek, amikor a figyelmeztető tábla fel van szerelve a járműre.
- 4.3. A jelöléseknek jól olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lenniük.
5. JÓVÁHAGYÁS
- 5.1. Ha a fenti 4. szakasz szerint jóváhagyásra beterjesztett, lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla megfelel az előírás követelményeinek, a figyelmeztető tábla adott típusára a jóváhagyást meg kell adni.
- 5.2. Mindegyik jóváhagyott típushoz jóváhagyási számot kell rendelni. Ennek első két számjegye a jóváhagyás időpontjában hatályos, az előírást lényeges műszaki tartalommal módosító legutóbbi módosításcsomag száma (jelen esetben ez 01). A kör feletti szimbólum a lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla osztályát jelzi, amely „RF” az 1. osztály (fényvisszavető és fluoreszcens anyagok) és „RR” a 2. osztály (csak fényvisszavető anyagok) esetében. A szerződő fél nem rendelheti ugyanazt a számot a lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla egy másik típusához.
- 5.3. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla egy típusának ezen előírás szerinti jóváhagyásáról vagy a jóváhagyás elutasításáról, illetve kiterjesztéséről értesíteni kell az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó feleket az előírás 2. mellékletében található mintának megfelelő formanyomtatványon, melyhez mellékelni kell a jóváhagyást kérelmező által rendelkezésre bocsátott rajzot, az A4-es méretet (210 × 297 mm) nem meghaladó formátumban vagy ilyen méretre összehajtva, és – ha lehetséges – 1:1 méretarányban.
- 5.4. Az előírás szerint jóváhagyott típusnak megfelelő, lassú járművekhez használható figyelmeztető táblákon a 4.1. szakaszban előírt jelöléseken kívül az alábbiakat kell feltüntetni:
- 5.4.1. Nemzetközi jóváhagyási jel, amely a következőket foglalja magában:
- 5.4.1.1. egy kör, benne az „E” betű és a jóváhagyó ország egyedi azonosító száma ⁽¹⁾;
- 5.4.1.2. a jóváhagyási szám.
- 5.5. A jóváhagyási jelnek jól olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 5.6. Az előírás 3. mellékletében található példa a jóváhagyási jel elrendezésére.
6. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK
- 6.1. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblákat úgy kell gyártani, hogy rendeltetési céljuknak kielégítő módon és normál használat mellett folyamatosan meg tudjanak felelni. Továbbá nem lehet sem olyan tervezési, sem olyan gyártási hibájuk, amely hátrányosan befolyásolhatja hatékony működésüket vagy rendeltetészerű állapotuk fenntartását.
- 6.2. A lassú járművekhez használható fényvisszavető/fluoreszcens hátsó figyelmeztető táblák (1. osztály), illetve a lassú járművekhez használható, kizárólag fényvisszavető hátsó figyelmeztető táblák (2. osztály) egyes részeit ne lehessen könnyen leszerelni.

⁽¹⁾ 1 – Németország, 2 – Franciaország, 3 – Olaszország, 4 – Hollandia, 5 – Svédország, 6 – Belgium, 7 – Magyarország, 8 – Cseh Köztársaság, 9 – Spanyolország, 10 – Szerbia, 11 – Egyesült Királyság, 12 – Ausztria, 13 – Luxemburg, 14 – Svájc, 15 (szabad), 16 – Norvégia, 17 – Finnország, 18 – Dánia, 19 – Románia, 20 – Lengyelország, 21 – Portugália, 22 – Orosz Föderáció, 23 – Görögország, 24 – Írország, 25 – Horvátország, 26 – Szlovénia, 27 – Szlovákia, 28 – Belarusz, 29 – Észtország, 30 (szabad), 31 – Bosznia és Hercegovina, 32 – Lettország, 33 (szabad), 34 – Bulgária, 35 (szabad), 36 – Litvánia, 37 – Törökország, 38 (szabad), 39 – Azerbajdzsán, 40 – Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, 41 (szabad), 42 – Európai Közösség (a jóváhagyást a tagállamok adják meg saját EGB-típusjóváhagyási jelüket használva), 43 – Japán, 44 (szabad), 45 – Ausztrália, 46 – Ukrajna, 47 – Dél-Afrika, 48 – Új-Zéland, 49 – Ciprus, 50 – Málta, 51 – Koreai Köztársaság, 52 – Malajzia, 53 – Thaiföld, 54 és 55 (szabad), 56 – Montenegró, 57 (szabad) és 58 – Tunézia. A további számokat további országoknak jelölik ki időrendi sorrendben aszerint, hogy a kerekes járművekre és az azokba szerelhető, illetve az azokon használható berendezésekre és tartozékokra vonatkozó egységes műszaki előírások elfogadásáról, valamint az ezen előírások alapján kibocsátott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló egyezményt mikor ratifikálják vagy ahhoz mikor csatlakoznak, és az így kijelölt számokat az Egyesült Nemzetek Főtitkára közli az egyezményben részes szerződő felekkel.

- 6.3. A lassú járművekhez használható táblák felerősítési módjának stabil és tartós kapcsolatot kell biztosítania – pl. csavarokkal vagy szegecsekkel – a tábla és a jármű hátfala között.
- 6.4. A lassú járművekhez használható fényvisszavető/fluoreszcens hátsó figyelmeztető táblák (1. osztály), illetve a lassú járművekhez használható, kizárólag fényvisszavető hátsó figyelmeztető táblák (2. osztály) külső felülete könnyen tisztítható legyen. A felület ezért nem lehet durva, és semmilyen kidudorodás nem akadályozhatja a könnyű tisztítást.
7. KÜLÖNLEGES ELŐÍRÁSOK (VIZSGÁLATOK)
- 7.1. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábláknak meg kell felelniük az előírás 5–12. mellékletében a méretekre, a formára, a mintára, a szintani, a fénytani, valamint a fizikai és a mechanikai tulajdonságokra vonatkozóan meghatározott követelményeknek is.
8. SZERKEZETÜK MIATT LASSÚ JÁRMŰVEK ÉS PÓTKOCSIJAİK HÁTSÓ FIGYELMEZTETŐ TÁBLÁIRA VONATKOZÓ JÓVÁHAGYÁS MÓDOSÍTÁSAI ÉS KITERJESZTÉSE
- 8.1. A hátsó figyelmeztető tábla típusának bármilyen módosításáról értesíteni kell a típusjóváahagyást megadó szakhatóságot. A szakhatóság ezt követően a következőképpen járhat el:
- 8.1.1. megállapítja, hogy a végrehajtott módosításoknak nagy valószínűséggel nincs számottevő kedvezőtlen hatása, és az eszköztípus továbbra is megfelel az előírásoknak, vagy
- 8.1.2. új mérési jegyzőkönyvet kér a vizsgálatot végző műszaki szolgáltatótól.
- 8.2. A jóváahagyás megerősítéséről vagy elutasításáról, a módosítások részletes leírásával együtt, az 5.3. szakaszban meghatározott eljárásnak megfelelően tájékoztatni kell az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó feleket.
- 8.3. A jóváahagyást kiterjesztő illetékes hatóság sorszámot rendel a kiterjesztéshez, és az előírás 2. mellékletében található mintának megfelelő nyomtatványon értesíti erről az 1958. évi egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó többi felet.
9. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG
- A gyártásmegfelelőség ellenőrzésére szolgáló eljárásoknak meg kell felelniük az egyezmény (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/2. javított változat) 2. függelékében megállapított eljárásoknak, valamint a következő előírásoknak:
- 9.1. Az előírás szerint jóváahagyott hátsó figyelmeztető táblákat úgy kell gyártani, hogy a fenti 6. és 7. szakaszban megállapított előírásokat teljesítve megfeleljenek a jóváahagyott típusnak.
- 9.2. Be kell tartani az előírás 13. mellékletében meghatározott, a gyártás megfelelésének ellenőrzésére szolgáló eljárásokra vonatkozó minimális követelményeket.
- 9.3. Teljesíteni kell az ellenőr általi mintavételezésre vonatkozó minimális követelményeket, amelyek az előírás 14. mellékletében szerepelnek.
- 9.4. A típusjóváahagyást megadó hatóság bármikor ellenőrizheti az egyes gyártóüzemekben alkalmazott megfelelés-ellenőrzési módszereket. Ezekre az ellenőrzésekre általában két évente egyszer kerül sor.
10. SZANKCIÓK NEM MEGFELELŐ GYÁRTÁS ESETÉN
- 10.1. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla valamely típusára ezen előírás szerint megadott jóváahagyás visszavonható, ha a fent előírt követelmények nem teljesülnek, illetve ha a jóváahagyási jelet viselő figyelmeztető tábla nem felel meg a jóváahagyott típusnak.
- 10.2. Ha az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó valamely szerződő fél visszavon egy előzőleg általa megadott jóváahagyást, akkor az előírás 2. mellékletében található mintának megfelelő nyomtatványon haladéktalanul értesíti erről az ezen előírást alkalmazó többi szerződő felet.

11. GYÁRTÁS VÉGLEGES LEÁLLÍTÁSA

Amennyiben a jóváhagyás jogosultja véglegesen megszünteti az előírás szerint jóváhagyott, lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla adott típusának gyártását, erről tájékoztatnia kell a jóváhagyást megadó hatóságot. A hatóság az erre vonatkozó értesítés kézhezvétele után az előírás 2. mellékletében található mintának megfelelő nyomtatványon haladéktalanul értesíti erről az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó többi szerződő felet.

12. ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

12.1. A 01. módosításcsomag 2. kiegészítése hivatalos hatálybalépésének napjától kezdődően az előírást alkalmazó szerződő felek nem utasíthatják el a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésében módosított előírás szerinti jóváhagyások megadását.

12.2. A 01. módosításcsomag 2. kiegészítésének hatálybalépését követő 24 hónap elteltével az előírást alkalmazó szerződő felek csak akkor adhatnak ki jóváhagyást, ha a hátsó figyelmeztető táblák jóváhagyásra benyújtott típusa megfelel a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésében módosított előírás követelményeinek.

12.3. Az előírást alkalmazó szerződő felek nem utasíthatják el azoknak a jóváhagyásoknak a kiterjesztését, amelyeket az előírás előző változatai – a 01. módosításcsomag 1. kiegészítéséig bezárólag – szerint adtak meg.

12.4. A 01. módosításcsomag 2. kiegészítésének hatálybalépését követő 24 hónap letelte előtt az előírás szerint megadott jóváhagyások és a jóváhagyások kiterjesztései, beleértve az előző módosításcsomag alapján megadott jóváhagyásokat és kiterjesztéseket, meghatározatlan ideig érvényben maradnak. Amennyiben a hátsó figyelmeztető táblák az előírás egy előző – legkésőbb a 01. módosításcsomag 1. kiegészítésében módosított – változata alapján jóváhagyott típusa megfelel a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésében módosított előírás követelményeinek, a jóváhagyást megadó szerződő félnek erről értesítenie kell az előírást alkalmazó többi szerződő felet.

12.5. Az előírást alkalmazó egyik szerződő fél sem utasíthatja el a hátsó figyelmeztető táblák olyan típusát, amelyet a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésében módosított előírás szerint hagytak jóvá.

12.6. A 01. módosításcsomag 2. kiegészítése hivatalos hatálybalépésének napjától kezdődően az előírást alkalmazó szerződő felek nem tilthatják meg a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésében módosított előírás szerint jóváhagyott hátsó figyelmeztető táblák járműre történő felszerelését.

12.7. Az előírást alkalmazó szerződő feleknek a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésének hatálybalépésétől számított 48 hónap alatt továbbra is engedélyezniük kell az előírás egy előző – legkésőbb a 01. módosításcsomag 1. kiegészítésében módosított – változata alapján jóváhagyott hátsó figyelmeztető táblák járműre történő felszerelését.

12.8. A 01. módosításcsomag 2. kiegészítésének hatálybalépését követő 48 hónap eltelte után az előírást alkalmazó szerződő felek megtilthatják a 01. módosításcsomag 2. kiegészítésében módosított előírás követelményeinek meg nem felelő hátsó figyelmeztető táblák olyan új járművekre történő felszerelését, amelyekre több mint 24 hónappal az előírás 01. módosításcsomagjának 2. kiegészítése hatálybalépését követően adtak nemzeti típus- vagy egyedi jóváhagyást.

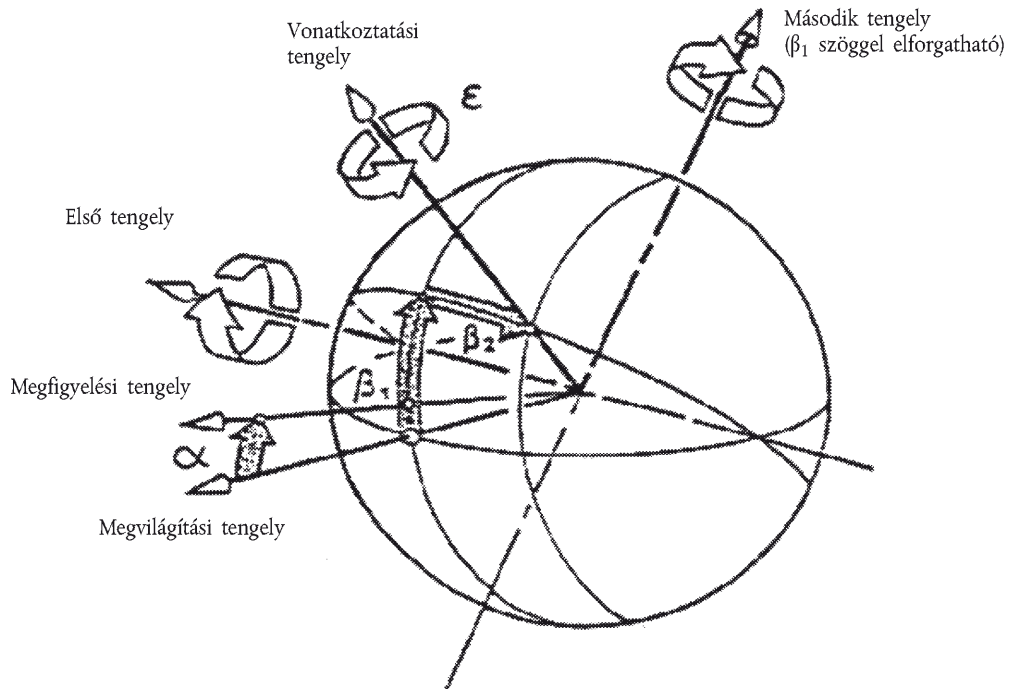
13. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLAT ELVÉGZÉSÉÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS A SZAKHATÓSÁGOK NEVE ÉS CÍME

Az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó szerződő felek megadják az Egyesült Nemzetek Szervezetének Titkárságának a jóváhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálatok nevét és címét, valamint a jóváhagyásokat megadó, illetve a más országok által kiadott jóváhagyásokat, kiterjesztéseket, elutasításokat vagy visszavonásokat igazoló értesítéseket fogadó szakhatóságok nevét és címét.

1. MELLÉKLET

A CIE-KOORDINÁTARENDSZER

1. ábra

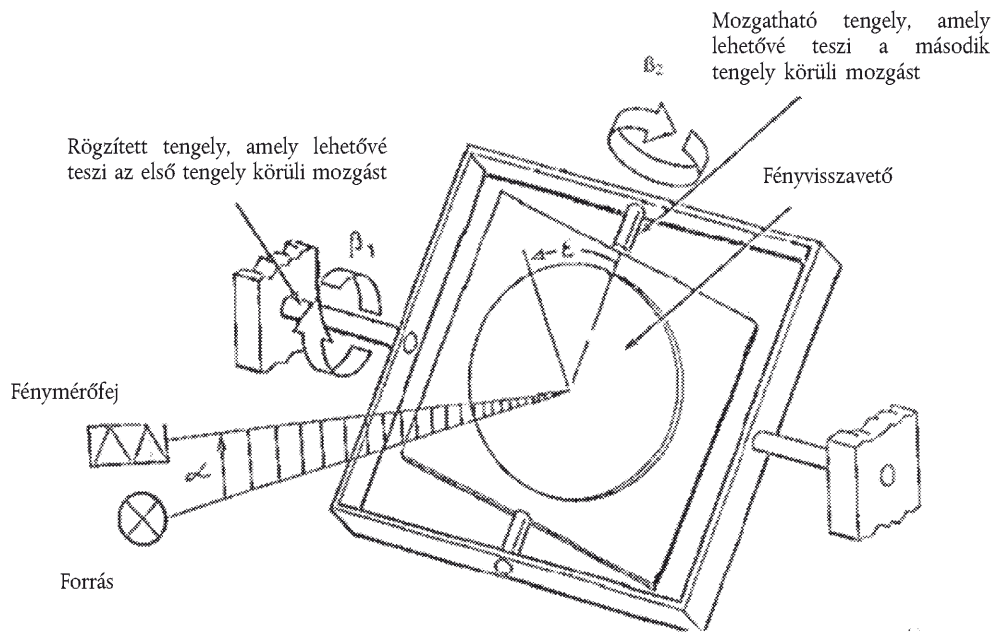
CIE-szögrendszer a fényvisszvetők meghatározásához és méréséhez. Az első tengely merőleges a megfigyelési tengelyt és a megvilágítási tengelyt magában foglaló síkra. A második tengely merőleges az első tengelyre és a vonatkoztatási tengelyre is. Minden tengely, szög és forgási irány pozitív.

Megjegyzés: a) A fő rögzített tengely a megvilágítási tengely.

b) Az első tengely merőlegesen rögzítve van a megfigyelési és a megvilágítási tengelyt magában foglaló síkra.

c) A vonatkoztatási tengely a fényvisszvetőhöz képest rögzítve van, viszont β_1 és β_2 szögben elmozdítható.

2. ábra

A fényvisszavetők meghatározására és mérésére szolgáló, a CIE-szögrendszert alkalmazó goniométer ábrázolása. Minden szög és forgási irány pozitív.

2. MELLÉKLET

ÉRTESÍTÉS

(Megengedett legnagyobb formátum: A4 (210 × 297 mm))

Kibocsátó: Szakhatóság neve:

.....

.....

.....

tárgy ⁽²⁾: JÓVÁHAGYÁS MEGADÁSA
 JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁS ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONÁSA
 GYÁRTÁS VÉGLEGES LEÁLLÍTÁSA

lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla típusára vonatkozóan a 69. számú előírás szerint.

Jóváhagyási szám:

Jóváhagyás kiterjesztésének száma:

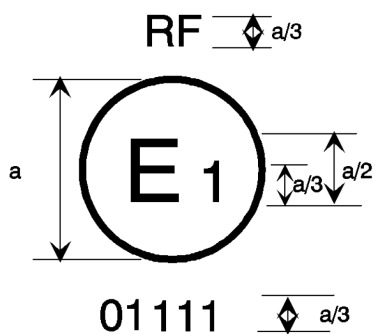
1. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla kereskedelmi neve vagy védjegye:
2. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla típusa:
- 2.1. A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla osztálya: 1. osztály/2. osztály ⁽²⁾
3. A gyártó neve és címe:
4. Adott esetben a gyártó képviselőjének neve és címe:
5. A jóváhagyási kérelem benyújtásának dátuma:
6. A jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:
7. A mérési jegyzőkönyv kelte:
8. A mérési jegyzőkönyv száma:
9. Megjegyzések:
10. Azon járművek, amelyekre az eszközt fel kívánják szerelni:
11. A jóváhagyási jel elhelyezése és jellege:
12. A jóváhagyást megadták/elutasították/kiterjesztették/visszavonták ⁽²⁾
13. A jóváhagyás kiterjesztésének indokolása (amennyiben kiterjesztés történt):
14. Hely:
15. Dátum:
16. Aláírás:
17. Az értesítés mellékletében található a jóváhagyást megadó szakhatóságnál letétbe helyezett dokumentumok jegyzéke.

⁽¹⁾ A jóváhagyást megadó/kiterjesztő/elutasító/visszavonó ország egyedi azonosító száma (lásd ezen előírás jóváhagyásra vonatkozó rendelkezéseit)

⁽²⁾ A nem kívánt rész törlendő.

3. MELLÉKLET

A JÓVÁHAGYÁSI JEL ELRENDEZÉSE

a = min. 5 mm

A fenti jóváhagyási jelet viselő, lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblát Németországban (E1) hagyták jóvá a 01111-es jóváhagyási számon. A jóváhagyási szám első két számjegye azt jelzi, hogy a jóváhagyást a 01. módosításcsomaggal módosított előírás szerint adták meg. Az „RF” szimbólum azt mutatja, hogy a lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető tábla az 1. osztályba tartozik (fényvisszaverő/fluoreszcens anyagból készült). A 2. osztályba tartozó (csak fényvisszaverő anyagokból készült), lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblákon az „RR” szimbólumot kell feltüntetni.

Megjegyzés: A jóváhagyási számot és a kiegészítő szimbólumot a körhöz közel kell elhelyezni, az „E” betű fölött vagy alatt, illetve a betű jobb vagy bal oldalán. A jóváhagyási szám számjegyeinek az „E” betű ugyanazon oldalán kell szerepelniük, és ugyanabba az irányba kell nézniük. A jóváhagyási számot és a kiegészítő szimbólumot egymással átlósan szemben kell feltüntetni. A jóváhagyási számban kerülni kell a római számok használatát, hogy ne legyen összetéveszthető más szimbólumokkal.

4. MELLÉKLET

VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

VIZSGÁLATI MINTÁK

1. A különböző vizsgálatok végrehajtásához öt darab lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblát kell a mérőlaboratórium rendelkezésére bocsátani.
 2. A vizsgálati mintáknak az aktuális gyártási sorozatot kell reprezentálniuk, és ezeket a gyártó(k)nak a fényvisszavető és fluoreszcens (1. osztály) vagy csak fényvisszavető (2. osztály) anyagokra és eszközökre vonatkozó ajánlásai szerint kell legyártani.
 3. Az általános előírások (6. szakasz), illetve a formára és a méretekre vonatkozó előírások (5. melléklet) ellenőrzése után, de még a 6., a 7., valamint a 8. mellékletben előírt mérések elvégzése előtt 4 darab mintát hőállósági vizsgálatnak kell alávetni az előírás 9. mellékletében leírtak szerint. Az ötödik mintát összehasonlító mintaként meg kell őrizni a vizsgálati eljárások ideje alatt.
 4. A fény- és színmérések ugyanazon a mintán végezhetőek el.
 5. A többi vizsgálatához olyan mintákat kell használni, amelyeket még nem vetettek alá semmilyen vizsgálatnak.
-

5. MELLÉKLET

A FORMÁRA ÉS A MÉRETEKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

LASSÚ JÁRMŰVEKHEZ HASZNÁLHATÓ, FÉNYVISSZAVETŐ/FLUORESZCENS (1. OSZTÁLY) VAGY CSAK FÉNYVISSZAVETŐ (2. OSZTÁLY) HÁTSÓ FIGYELMEZTETŐ TÁBLÁK FORMÁJA ÉS MÉRETEI

1. Forma

A tábláknak levágott sarkú, egyenlő oldalú háromszög alakúnak kell lenniük, és úgy kell felszerelni őket a lassú járművekre, hogy a háromszög egyik csúcsa felfelé nézzen.

2. Minta

A lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblák közepe piros és fluoreszcens, szegélyük pedig piros és fényvisszavető legyen, a szegély készülhet fényvisszavető lemezből vagy bevonattal, illetve műanyag háromszögletű prizma alakú fényvisszavetőkből (1. osztály). A 2. osztályba sorolt, lassú járművekhez használható hátsó figyelmeztető táblák közepe fényvisszavető legyen.

3. Méretek

A belső fluoreszcens háromszög (1. osztály), illetve a fényvisszavető háromszög (2. osztály) alapjának hossza legalább 350 mm és legfeljebb 365 mm legyen. A piros fényvisszavető szegély fénykibocsátó felületének szélessége legalább 45 mm, legfeljebb 48 mm legyen. Ezeket a jellemzőket a 12. mellékletben szereplő ábra szemlélteti.

6. MELLÉKLET

SZÍNTANI ELŐÍRÁSOK

1. A lassú járművekhez és pótkocsijaikhoz használható hátsó figyelmeztető tábláknak vagy piros fényvisszavető és piros fluoreszcens anyagokból vagy eszközökből (1. osztály), vagy csak piros fényvisszavető anyagokból vagy eszközökből (2. osztály) kell készülniük.
2. Piros fényvisszavető anyagok vagy eszközök
- 2.1. A 15. számú CIE dokumentum (1971) előírásai szerint spektrofotométerrel mérve és a CIE szabvány szerinti D_{65} szabványos fényforrással az egyeneshez képest 45° -os szögben megvilágítva, illetve a megfigyelést az egyenes mentén (45/0) végezve az új állapotú anyag színének a 48. sz. előírás 2.31. szakasza szerinti határok közé kell esnie.

1. táblázat

Szín	1	2	3	4	Fénysűrűségi tényező
Vörös x	0,690	0,595	0,560	0,650	≥ 0,03
y	0,310	0,315	0,350	0,350	

- 2.1.1. A vörös szín fénysűrűségi tényezője legalább 0,03 legyen.
- 2.2. CIE szabvány szerinti „A” színmérő fényforrással $\beta_1 = \beta_2 = 0^\circ$ beesési szögben megvilágítva, vagy ha ez színtelen felületi visszaverődést eredményez, $\beta_1 = \pm 5^\circ$ és $\beta_2 = 0^\circ$ szögben megvilágítva és $20'$ megfigyelési szögben mérve az új állapotú anyag színének a 48. sz. előírás 2.30. szakasza szerinti határok közé kell esnie.

2. táblázat

Szín	1	2	3	4
Vörös x	0,720	0,735	0,665	0,643
y	0,258	0,265	0,335	0,335

Megjegyzés: A fényvisszavető anyagok éjszaka érzékelhető színének kérdését jelenleg a CIE TC 1.6 munkacsoport tanulmányozza, ezért a fenti határértékek csak ideiglenesen érvényesek, ezeket később felülvizsgálják, miután a CIE TC 1.6 munkacsoport befejezte munkáját.

3. Piros fluoreszcens anyag
- 3.1. A 15. számú CIE dokumentum (1971) előírásai szerint spektrofotométerrel mérve és a CIE szabvány szerinti D_{65} szabványos fényforrással az egyeneshez képest 45° -os szögben több színnel megvilágítva, illetve a megfigyelést az egyenes mentén (45/0) végezve, az új állapotú anyag színének a 48. sz. előírás 2.32. szakasza szerinti határok közé kell esnie.

3. táblázat

Szín	1	2	3	4	Fénysűrűségi tényező
Vörös x	0,690	0,595	0,569	0,655	≥ 0,30
y	0,310	0,315	0,341	0,345	

- 3.1.1. A fénysűrűségi tényező legalább 0,30 legyen.
4. A színtani jellemzők megfelelőségét szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

Amennyiben a vizsgálat után kétségek merülnek fel, a színtani jellemzők megfelelőségét a legkétségesebb minta trikromatikus koordinátáinak meghatározásával kell ellenőrizni.

7. MELLÉKLET

FÉNYTANI ELŐÍRÁSOK

FÉNYTANI TULAJDONSÁGOK

1. CIE szabvány szerinti „A” színmérő fényforrással megvilágítva és a CIE TC 2.3 (CIE 54. sz. kiadványa, 1982) ajánlásai szerint mérve, a teljes új állapotban lévő, piros fényvisszaverő terület kandela per négyzetméter per lux ($\text{cd} \times \text{m}^{-2} \times \text{lx}^{-1}$) mértékegységben kifejezett R' fényvisszaverési együtthatója legalább az 1. táblázatban szereplő értékű legyen.

1. táblázat

 R' fényvisszaverési együttható [$\text{cd} \times \text{m}^{-2} \times \text{lx}^{-1}$]

Megfigyelési szög, α [°]	Beesési szög, β [°]	
20°	β_1	0° 0° 0° 0°
	β_2	5° 20° 30° 40°
a külső szegély R' értéke (1. és 2. osztály) [$\text{cd} \times \text{m}^{-2} \times \text{lx}^{-1}$]	120 60 30 10	
a belső háromszög R' értéke (2. osztály) [$\text{cd} \times \text{m}^{-2} \times \text{lx}^{-1}$]	10 7 4 -	

2. A minta által átfogott szög nem lehet nagyobb 80°-nál.

8. MELLÉKLET

KÜLSŐ HATÁSOKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG

1. AZ IDŐJÁRÁSSAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG

- 1.1. Eljárás – Minden méréshez a mintaegység (lásd az előírás 2.1.2. szakaszát) két mintadarabja szükséges. Az egyik mintadarabot sötét, száraz tárolóban kell tárolni a „nem megvilágított összehasonlítási mintaként” történő későbbi felhasználásig.

A második mintadarabot ki kell tenni az ISO 105-B02-1978 szabvány 4.3.1. szakasza szerinti fényforrás hatásának; a fényvisszavető anyagot addig kell megvilágítani, amíg a 7. számú szabványos kék szín 4. számú színre változik a szürke skálán, a fluoreszcens anyagot pedig addig kell a fényforrás hatásának kitenni, amíg az 5. számú szabványos kék szín 4. számú színre változik a szürke skálán.

A vizsgálat után a mintadarabot hígított, semleges mosószeres oldattal le kell mosni, meg kell szárítani, és meg kell vizsgálni az 1.2.–1.4. szakaszokban meghatározott követelményeknek való megfelelés szempontjából.

- 1.2. Külső megjelenés – A megvilágított mintadarab egyik része sem mutathat repedésre, elzáródásra, lepattogzásra, hólyagosodásra, rétegleválásra, deformálódásra, krétásodásra, foltosodásra vagy korrózióra utaló jeleket.

Hosszirányban nem léphet fel 0,5 százaléknál nagyobb zsugorodás, és nem következhet be olyan tapadási hiba, amely miatt például az anyag széle felemelkedik.

- 1.3. Színtartósság – A megvilágított mintadarab színének továbbra is meg kell felelnie a 6. mellékletben előírt követelményeknek.

- 1.4. A fényvisszavető anyag fényerősségi együtthatójára gyakorolt hatás.

- 1.4.1. Ehhez az ellenőrzéshez csak 20'-es megfigyelési szögnél és 5°-os beesési szögnél kell méréseket végezni a 7. mellékletben megadott módszer szerint.

- 1.4.2. Száraz állapotban a megvilágított mintadarab fényerősségi együtthatója nem lehet kisebb a 7. melléklet 1. táblázatában szereplő érték 80 százalékánál.

- 1.4.3. Ezt követően a mintadarabot mesterséges esőztetésnek kell kitenni, és fényerősségi együtthatója ilyen körülmények között sem lehet kisebb, mint a száraz körülmények között mért érték 90 százaléka, a fenti 1.4.2. szakaszban leírtak figyelembevételével.

2. KORRÓZÓVAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG (ISO 3768 szabvány)

- 2.1. A mintaegység mintadarabját 48 órán keresztül sóköd hatásának kell kitenni, amely két 24 órás periódusból áll, egymástól 2 órás szünettel elválasztva, melynek során a mintadarabot hagyják megszáradni.

A sóködöt sóoldat 35 ± 2 °C-os hőmérsékleten történő porlasztásával állítják elő, amelyet 5 súlyrész nátrium-klorid 95 súlyrész, legfeljebb 0,02 % szennyeződést tartalmazó desztillált vízben való feloldásával nyernek.

- 2.2. Közvetlenül a vizsgálat befejezése után a minta nem mutathat olyan mértékű korrózióra utaló jeleket, amely károsan befolyásolhatja az eszköz hatékonyságát.

- 2.2.1. A fényvisszavető felület R fényerősségi együtthatója a 7. melléklet 1. szakaszában meghatározott módon, 48 órás pihentetés után, 5°-os beesési szöggel és 20'-es megfigyelési szöggel mérve nem lehet kisebb a 7. melléklet 1. táblázatában megadott értéknél. Mérés előtt a felületről el kell távolítani a sóködből származó sólerakódásokat.

3. ÜZEMANYAGGAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG

A mintaegység egy legalább 300 mm hosszú darabját egy percig 70 térfogatszázalék n-heptán és 30 térfogatszázalék toluol keverékébe kell meríteni.

Kivétel után a felületet puha törlőkendővel szárazra kell törölni. A felületen nem lehetnek olyan látható elváltozások, amelyek csökkentenék a hatékony működést.

4. KÖTÉSI SZILÁRDSÁG (öntapadó anyagok esetén)
- 4.1. A fényvisszavető anyagok tapadását 24 órás pihentetés után szakítószilárdság-vizsgáló gépen 90°-ban történő lefejtés alkalmazásával vizsgálják.
- 4.2. Meg kell határozni a laminált vagy bevonattal ellátott fényvisszavető és fluoreszcens anyagok tapadását.
- 4.3. A bevonattal ellátott anyagokat ne lehessen eltávolítani szerszámok, illetve az anyag sérülése nélkül.
- 4.4. A laminált anyagokat (öntapadó fóliákat) csak legalább 10 N/25 mm szélesség erővel lehessen 300 mm/perc sebességgel eltávolítani az anyag felületéről.
5. VÍZZEL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG

A mintaegység legalább 300 mm hosszú darabját 18 órán át 23 ± 5 °C hőmérsékletű desztillált vízbe kell meríteni; ezután 24 órán keresztül normál laboratóriumi körülmények között hagyni kell száradni.

A vizsgálat befejezése után a mintadarabot meg kell vizsgálni. A levágott szélről 10 mm-en belül nem mutatkozhatnak olyan sérülések, amelyek csökkentenék a tábla hatékonyságát.
6. ÜTÉSSEL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG (a műanyag háromszögletű prizma alakú fényvisszavetők kivételével)

Ha egy 25 mm átmérőjű tömör acélgolyót 2 m magasságból 23 ± 2 °C hőmérsékleten ráejtenek az alátámasztott tábla fényvisszavető, illetve fluoreszcens felületére, az anyag a megütött területtől számított 5 mm-nél nagyobb távolságban nem repedhet meg, illetve nem válhat el a hordozófelülettől.
7. TISZTÍTÁSSAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG
 - 7.1. Kézi tisztítás
 - 7.1.1. Egy mosóolaj és grafit keverékével bekent vizsgálati mintát lágy, alifás (nyílt szénláncú) oldószerezrel – például n-heptánnal – a fényvisszavető vagy fluoreszcens felület sérülése nélkül könnyedén le kell tudni tisztítani, majd semleges tisztítószerezrel lemosni.
 - 7.2. Nagynyomású mosás
 - 7.2.1. Ha a vizsgálati elemre a megszokott módon felszerelt vizsgált mintát az alábbiak szerint beállított paraméterek mellett 60 másodpercig folyamatosan permetezik, fényvisszavető felülete nem károsodhat, a réteg nem válhat le a hordozófelülettől, illetve nem válhat le a mintát hordozó felületről:
 - a) A víz és mosószer oldatának nyomása $8 \pm 0,2$ MPa;
 - b) A víz és mosószer oldatának hőmérséklete 60 ± 5 °C;
 - c) A víz és mosószer oldatának áramlási sebessége 7 ± 1 l/perc;
 - d) A tisztítófej végét 600 ± 20 mm távolságra kell tartani a fényvisszavető felülettől;
 - e) A tisztítófejet a függőlegetől legfeljebb 45 fokra kell tartani a fényvisszavető felülettől;
 - f) a 40 fokos szöget bezáró fúvóka széles legyező alakban fújja az oldatot.

9. MELLÉKLET

HŐÁLLÓSÁG

1. A négy mintát 48 órán keresztül 65 ± 2 °C hőmérsékletű száraz környezetben kell tartani, majd a mintákat egy órán keresztül 23 ± 2 °C hőmérsékleten hűlni kell hagyni. Ezt követően a mintákat 12 órán keresztül -20 ± 2 °C hőmérsékleten kell tárolni.
 - 1.1. A mintát 4 órás pihentetés után normál laboratóriumi körülmények között meg kell vizsgálni.
 2. A vizsgálat után nem lehet repedés vagy észlelhető sérülés a felületeken, különösen az optikai egységeken.
-

10. MELLÉKLET

A TÁBLÁK SZILÁRDSÁGA

A háromszög alakú táblát az egyik hosszanti oldalán erősen rögzíteni kell a tartóeszközön lévő bilincsek segítségével úgy, hogy azok 20 mm-nél nagyobb mértékben ne lógnak be. A síkra merőlegesen 10 N erőt kell kifejteni az ellenkező csúcsra.

A háromszög csúcsa nem mozdulhat el 40 mm-nél nagyobb mértékben az erő irányába.

Az erő kifejtés megszüntetését követően a táblának szemmel látható módon vissza kell térnie eredeti helyzetébe. A visszamaradó elhajlás nem lehet 5 mm-nél több.

11. MELLÉKLET

a hátsó figyelmeztető táblák optikai tulajdonságainak ⁽¹⁾ állandósága

1. A jóváhagyást megadó hatóságnak jogában áll ellenőrizni az üzemben lévő hátsó figyelmeztető tábla optikai tulajdonságainak állandóságát.
2. A jóváhagyást megadó országon kívüli országok illetékes hatóságai hasonló ellenőrzéseket végezhetnek a saját területükön. Ha a hátsó figyelmeztető tábla típusánál használat közben visszatérő hiba mutatkozik, az említett hatóságoknak értékelés céljából el kell küldeniük a vizsgálat céljából leszerelt alkatrészeket a jóváhagyást megadó hatóságnak.
3. Egyéb kritériumok hiányában a használatban lévő hátsó figyelmeztető tábla típusának „visszatérő hibáját” az előírás 6.1. szakaszának megfelelően kell kezelni.

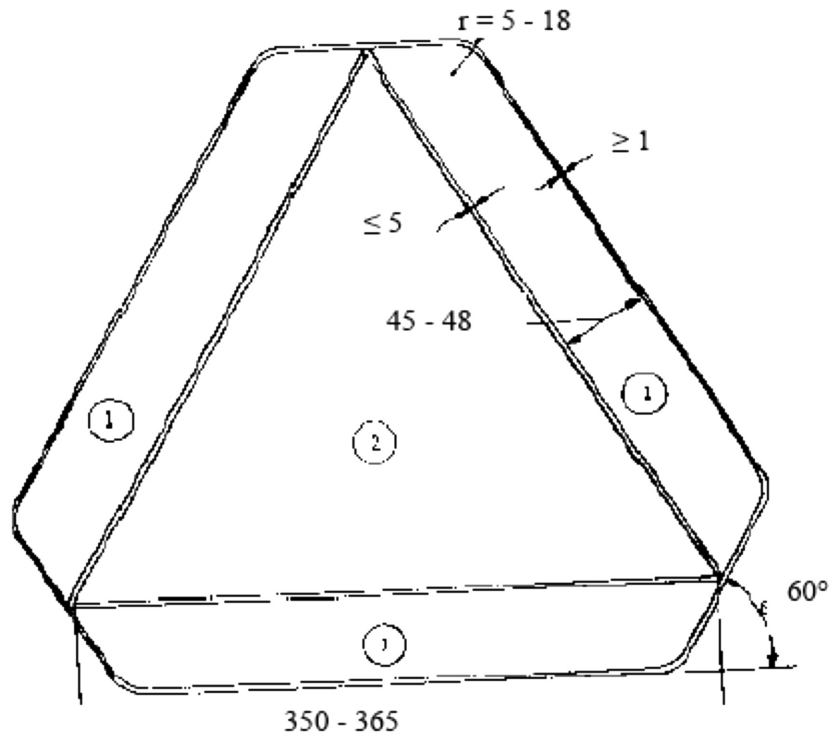
⁽¹⁾ Annak dacára, hogy mennyire fontos ellenőrizni a hátsó figyelmeztető táblák optikai tulajdonságainak állandóságát, jelenleg még nincs lehetőség arra, hogy rövid idejű laboratóriumi vizsgálatok során értékeljék az állandóságot.

12. MELLÉKLET

Lassú járműveken és pótkocsijaikon használható hátsó figyelmeztető táblák

Példa

Méretek mm-ben

- (1) Piros fényvisszavető anyag vagy háromszögletű prizma alakú fényvisszavető (1. vagy 2. osztály)
- (2) Piros fluoreszcens anyag (1. osztály) vagy piros fényvisszavető anyag (2. osztály)

13. MELLÉKLET

A gyártás megfelelőségének ellenőrzésére szolgáló eljárások minimális követelményei

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

- 1.1. A megfelelőségi követelmények akkor tekinthetők mechanikai és geometriai szempontból teljesítettnek, ha az eltérések nem haladják meg az előírás rendelkezései szerinti gyártástechnológiai szórás mértékét.
- 1.2. Ami a fénytani jellemzőket illeti, a sorozatgyártású hátsó figyelmeztető táblák megfelelőségét nem lehet kétségbe vonni, ha a véletlenszerűen kiválasztott hátsó figyelmeztető tábla fénytani jellemzőinek vizsgálata során egyik mért érték sem tér el kedvezőtlen irányban 20 százaléknál nagyobb mértékben az előírásban meghatározott minimális értékektől.
- 1.3. A szinkordinátákra vonatkozó előírásokat be kell tartani.

2. A GYÁRTÓ ÁLTAL VÉGREHAJTANDÓ MEGFELELŐSÉGI ELLENŐRZÉSRE VONATKOZÓ MINIMÁLIS KÖVETELMÉNYEK

A jóváhagyási jel tulajdonosának a hátsó figyelmeztető táblák minden egyes típusára vonatkozóan megfelelő időközönként végre kell hajtania legalább a következő vizsgálatokat. A vizsgálatokat az előírás rendelkezései szerint kell elvégezni.

Amennyiben a rendelkezésre álló minták nem felelnek meg a vizsgálat típusának, további mintákat kell kiválasztani és vizsgálni. A gyártónak meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket a gyártás megfelelőségének biztosítására.

2.1. A vizsgálatok jellege

Az előírásban meghatározott megfelelőségi vizsgálatoknak a fénytani és szintani jellemzőkre, valamint annak ellenőrzésére kell irányulniuk, hogy e jellemzők ellenállnak-e az időjárásnak.

2.2. A vizsgálati módszerek

2.2.1. A vizsgálatokat általában az előírásban meghatározott módszerek szerint kell elvégezni.

2.2.2. A gyártó által végrehajtott megfelelőségi vizsgálatok során más, egyenértékű módszerek is alkalmazhatók a jóváhagyási vizsgálatokért felelős illetékes hatóság beleegyezésével. A gyártónak bizonyítania kell, hogy az alkalmazott módszerek egyenértékűek az előírásban meghatározott eljárásokkal.

2.2.3. A 2.2.1. és a 2.2.2. pont alkalmazása szükségessé teszi a vizsgálóberendezés rendszeres kalibrálását és az illetékes hatóság által végzett mérésekhez való viszonyítását.

2.2.4. A referencia-módszerek minden esetben megfelelnek az előírásban meghatározott módszereknek, különösen a hatósági ellenőrzések és mintavételek esetében.

2.3. A mintavétel módja

A hátsó figyelmeztető táblák mintáit véletlenszerűen kell kiválasztani egy homogén gyártási tételből. Homogén gyártási tétel alatt a gyártó gyártási módszerei szerint meghatározott azonos típusú hátsó figyelmeztető táblák csoportját kell érteni.

A vizsgálatnak általában egyes gyárak sorozatgyártmányaira kell vonatkoznia. Mindazonáltal a gyártó ugyanarra a típusra vonatkozó, de különböző gyárakból származó eredményeket is összevonhat egy csoportba, feltéve, hogy e gyárak ugyanazt a minőségbiztosítási és minőségirányítási rendszert alkalmazzák.

2.4. Mért és rögzített fénytani jellemzők

A mintaként kiválasztott hátsó figyelmeztető táblán fénytani méréseket kell végezni az előírásban rögzített pontok és szinkordináták legkisebb értékeire vonatkozóan.

2.5. Az elfogadhatóság feltételei

A gyártó feladata, hogy a mérési eredmények statisztikai elemzését elvégezze, valamint az illetékes hatósággal egyetértésben elfogadhatósági feltételeket állapítson meg a termékeire az előírás 9.1. szakaszában meghatározott, a termékek megfelelőségének ellenőrzésére vonatkozó követelmények teljesítése érdekében.

Az elfogadhatósági feltételeket úgy kell meghatározni, hogy 95 % megbízhatósági szinten legalább 0,95 legyen annak valószínűsége, hogy a termék megfelelőnek bizonyul az 14. mellékletben leírt szűrőpróba (első mintavétel) során.

14. MELLÉKLET

ELLENŐR ÁLTALI MINTAVÉTELRE VONATKOZÓ MINIMÁLIS KÖVETELMÉNYEK

1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK
 - 1.1. A megfelelőségi követelmények akkor tekinthetők mechanikai és geometriai szempontból teljesítettnek az előírás rendelkezései szerint (ha vannak ilyen rendelkezések), ha az eltérések nem haladják meg a gyártástechnológiai szórás mértékét.
 - 1.2. Ami a fénytani jellemzőket illeti, a sorozatgyártású hátsó figyelmeztető táblák megfelelőségét nem lehet kétségbe vonni, ha a véletlenszerűen kiválasztott hátsó figyelmeztető tábla fénytani jellemzőinek vizsgálata során
 - 1.2.1. egyik mért érték sem tér el kedvezőtlen irányban 20 százaléknál nagyobb mértékben az előírásban meghatározott értéktől.
 - 1.2.2. A nyilvánvaló hibákat tartalmazó hátsó figyelmeztető táblákat nem veszik figyelembe.
 - 1.3. A színkoordinátákra vonatkozó előírásokat be kell tartani.
2. ELSŐ MINTAVÉTEL

Az első mintavétel során négy hátsó figyelmeztető táblát kell véletlenszerűen kiválasztani. Az első két mintát A-val, a második két mintát B-vel kell jelölni.

 - 2.1. A megfelelőség nem vitatható:
 - 2.1.1. A melléklet 1. ábráján látható mintavételi eljárást követve a sorozatgyártású hátsó figyelmeztető táblák megfelelősége nem vitatható, ha a hátsó figyelmeztető táblák mért értékeinek kedvezőtlen irányba való eltérése a következőképpen alakul:
 - 2.1.1.1. „A” minta

A1: az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén	0 százalék
a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint	20 százalék
A2: mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint	0 százalék
de nem több mint	20 százalék
a mérés folytatása a „B” mintával	
 - 2.1.1.2. „B” minta

B1: mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén	0 százalék
--	------------
 - 2.2. A megfelelőség vitatható
 - 2.2.1. A melléklet 1. ábráján látható mintavételi eljárást követve a sorozatgyártású hátsó figyelmeztető táblák megfelelősége vitatható, és a gyártót fel kell szólítani a gyártási eljárás előírt feltételek (beállítások) szerinti módosítására, ha a hátsó figyelmeztető táblák mért értékeinek eltérése a következőképpen alakul:
 - 2.2.1.1. „A” minta

A3: az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint	20 százalék
a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint	20 százalék
de nem több mint	30 százalék
 - 2.2.1.2. „B” minta

B2: az A2 esetben	
az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint	0 százalék
de nem több mint	20 százalék
a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint	20 százalék

- B3: az A2 esetben
 az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén 0 százalék
 a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék
 de nem több mint 30 százalék
- 2.3. A jóváhagyás visszavonása
 A megfelelés vitatható, és alkalmazni kell a 10. szakasz rendelkezéseit, ha a melléklet 1. ábráján bemutatott mintavételi eljárást követve a hátsó figyelmeztető táblák mért értékeinek eltérése a következőképpen alakul:
- 2.3.1. „A” minta
- A4: az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint 20 százalék
 a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 30 százalék
- A5: mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék
- 2.3.2. „B” minta
- B4: az A2 esetben
 az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 0 százalék
 de nem több mint 20 százalék
 a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék
- B5: az A2 esetben
 mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék
- B6: az A2 esetben
 az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén 0 százalék
 a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 30 százalék
3. ISMÉTELT MINTAVÉTEL
 Az A3, B2 és B3 esetben az értesítést követő két hónapon belül ismét mintavételt kell elvégezni a gyártási eljárás módosítása után gyártott készletből, és ki kell választani egy harmadik, két hátsó figyelmeztető táblából álló „C” mintát, valamint egy negyedik, két hátsó figyelmeztető táblából álló „D” mintát.
- 3.1. A megfelelés nem vitatható:
- 3.1.1. A melléklet 1. ábráján látható mintavételi eljárást követve a sorozatgyártású hátsó figyelmeztető táblák megfelelése nem vitatható, ha a hátsó figyelmeztető táblák mért értékeinek eltérése a következőképpen alakul:
- 3.1.1.1. „C” minta
- C1: az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén 0 százalék
 a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint 20 százalék
- C2: mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 0 százalék
 de nem több mint 20 százalék
 a mérés folytatása a „D” mintával
- 3.1.1.2. „D” minta
- D1: a C2 esetben
 mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén 0 százalék
- 3.2. A megfelelés vitatható
- 3.2.1. A melléklet 1. ábráján látható mintavételi eljárást követve a sorozatgyártású hátsó figyelmeztető táblák megfelelése vitatható, és a gyártót fel kell szólítani a gyártási eljárás előírt feltételek (beállítások) szerinti módosítására, ha a hátsó figyelmeztető táblák mért értékeinek eltérése a következőképpen alakul:
- 3.2.1.1. „D” minta
- D2: a C2 esetben
 az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 0 százalék
 de nem több mint 20 százalék
 a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint 20 százalék

3.3. A jóváhagyás visszavonása

A megfelelés vitatható, és alkalmazni kell a 10. szakasz rendelkezéseit, ha a melléklet 1. ábráján bemutatott mintavételi eljárást követve a hátsó figyelmeztető táblák mért értékeinek eltérése a következőképpen alakul:

3.3.1. „C” minta

C3: az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén nem több mint 20 százalék
a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék

C4: mindkét hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék

3.3.2. „D” minta

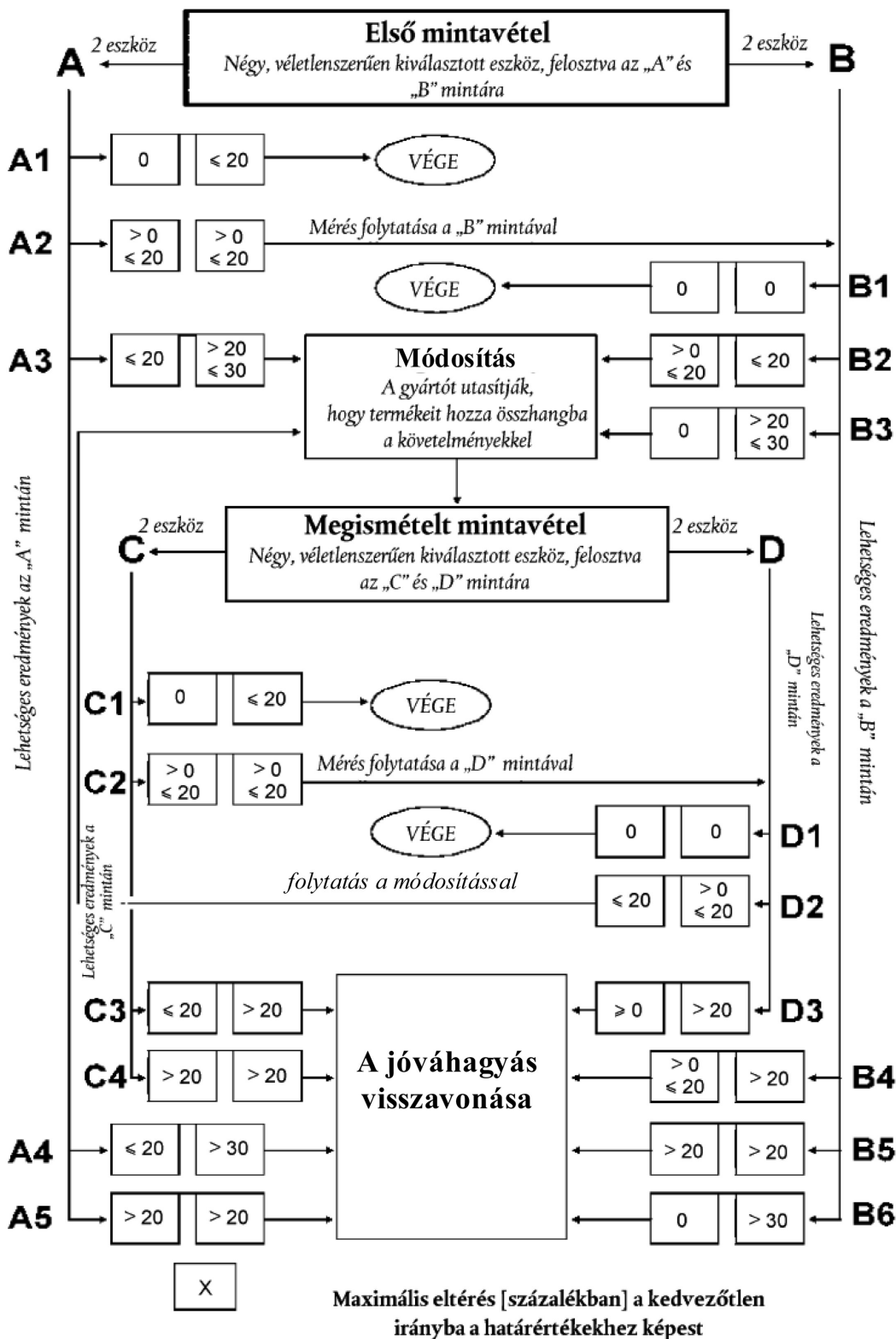
D3: a C2 esetben
az egyik hátsó figyelmeztető tábla esetén 0 % vagy több mint 0 százalék
a másik hátsó figyelmeztető tábla esetén több mint 20 százalék

4. ELLENÁLLÓKÉPESSÉGI VIZSGÁLATOK

A melléklet 1. ábráján szereplő mintavételi eljárást követően az „A” mintába tartozó egyik hátsó figyelmeztető tábla mintadarabjait meg kell vizsgálni az előírás 8. és 9. mellékletében leírt eljárások szerint.

A hátsó figyelmeztető tábla elfogadhatónak tekinthető, ha a vizsgálatokon megfelelt. Ha azonban az „A” minta mintadarabjain elvégzett vizsgálatok nem sikerülnek, a „B” mintába tartozó két hátsó figyelmeztető táblát ugyanennek az eljárásnak kell alávetni, és mindkét táblának meg kell felelnie a vizsgálaton.

1. ábra

15. MELLÉKLET

Iránymutatások a szerkezetük miatt lassú járműveken és azok pótkocsijain használható hátsó figyelmeztető táblák felszerelésére vonatkozóan

1. A kormányok számára ajánlott annak kötelezővé tétele, hogy a lassú járművekre és azok pótkocsijaira, amelyek szerkezetük miatt nem tudnak 30 km/h sebességnél gyorsabban haladni, szereljenek fel lassú járművekhez és azok pótkocsijához használható hátsó figyelmeztető táblákat, amelyek megfelelnek ennek az előírásnak, valamint a mellékletben leírt, alkalmazási területre vonatkozó különleges követelményeknek.
 2. Alkalmazási kör
Az iránymutatások fő célja az olyan lassú járművekhez és azok pótkocsijaihoz használható hátsó figyelmeztető táblák szerelésére, elrendezésére, elhelyezésére és geometriai láthatóságára vonatkozó követelmények megállapítása, amelyek nem tudnak 30 km/h sebességnél gyorsabban haladni. Ezek a táblák fokozzák az ilyen járművek láthatóságát, és megkönnyítik azonosításukat.
 3. Mennyiség
Legalább egy.
 4. Elrendezés
A hátsó figyelmeztető táblának jóváhagyott típusúnak kell lennie, és meg kell felelnie az előírás követelményeinek.
A hátsó figyelmeztető tábla egyik csúcsának felfelé kell néznie.
A hátsó figyelmeztető tábla valamennyi részének a jármű hosszirányú tengelyére merőleges keresztirányú függőleges síktól mért 5°-os szögön belül kell esnie, és hátrafelé kell néznie.
 5. Elhelyezkedés
Szélesség: Ha csak egy hátsó figyelmeztető tábla van, ez a jármű hosszirányú középsíkjának az abban az országban érvényes közlekedési iránnyal ellentétes oldalán legyen, ahol a járművet nyilvántartásba vették.
Magasság: A talaj felett legalább 250 mm-re (alsó szél), és legfeljebb 1 500 mm-re (felső szél) legyen.
Hosszúság: A jármű hátfalán helyezkedjen el.
 6. Geometriai láthatóság
Vízszintes szög: befelé és kifelé 30° lehet; a hátsó figyelmeztető tábla felülete a jármű fontos szerkezeti részeit legfeljebb 10 %-ban takarhatja el;
Függőleges szög: 15° a vízszintes felett és alatt;
Tájolás: hátrafelé.
-

A nemzetközi közjog értelmében jogi hatállyal kizárólag az ENSZ–EGB eredeti szövegei rendelkeznek. Ennek az előírásnak a státusa és hatálybalépésének időpontja az ENSZ–EGB TRANS/WP.29/343 sz. státusdokumentumának legutóbbi változatában ellenőrizhető a következő weboldalon:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ–EGB) 71. számú előírása – Egységes rendelkezések mezőgazdasági traktoroknak a vezető látómezeje tekintetében történő jóváhagyásáról

Hatálybalépés dátuma: 1987. augusztus 1.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐÍRÁS

1. Alkalmazási kör
2. Fogalommeghatározások
3. Jóváhagyási kérelem
4. Jóváhagyás
5. Specifikáció
6. A traktortípus módosítása és a jóváhagyás kiterjesztése
7. Gyártásmegfelelőség
8. Szankciók nem megfelelő gyártás esetén
9. Gyártás végleges leállítás
10. A jóváhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálatok és a szakhatóságok neve és címe

MELLÉKLETEK

1. melléklet Értesítés traktortípus – a vezető látóterének tekintetében történő – jóváhagyásának megadásáról, elutasításáról, kiterjesztéséről vagy visszavonásáról, vagy gyártásának végleges leállításáról a 71. számú előírás alapján.
2. melléklet A jóváhagyási jelek elrendezése.

1. ALKALMAZÁSI KÖR

- 1.1. Ez az előírás mezőgazdasági traktorok vezetőinek előre irányuló 180°-os látómezejére vonatkozik.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- 2.1. Ezen előírás alkalmazásában a „mezőgazdasági traktor” kifejezés olyan kerekes vagy lánctalpas gépjárművet takar, amelynek legalább két tengelye van, és amelynek funkciója alapvetően vonóerejétől függ, és amelyet bizonyos, a mezőgazdaság vagy az erdészet területén használt tartozékok, gépek vagy pótkocsik húzására, tolására, hordozására vagy működtetésére terveztek. Az ilyen traktorok kialakításuk szerint alkalmasak lehetnek teher- és személyszállítására,
- 2.2. „traktor jóváhagyása”: egy traktortípusnak a 2.4. szakaszban meghatározott látómező tekintetében történő jóváhagyása,
- 2.3. „traktortípus”: olyan traktorok kategóriája, amelyek az alábbi főbb vonatkozásaikban nem különböznek egymástól:
 - 2.3.1. a látási viszonyokat potenciálisan befolyásoló, az 1.1. szakaszban meghatározott területen belül lévő külső és belső forma, valamint kialakítás,
 - 2.3.2. az 1.1. szakaszban meghatározott területen elhelyezkedő szélvédő és oldalsó ablakok formája és mérete,
- 2.4. „látómező”: az a terület, amelyet a traktor vezetője előre és oldalirányban belát,

- 2.5. „referenciapont”: a traktor hosszirányú felezősíkjával párhuzamos és az ülés középvonalán áthaladó síkban helyezkedik el 700 mm-rel függőlegesen e sík és az ülésfelszín metszésvonala felett, továbbá 270 mm-re a medencetámasz irányában attól a függőleges síktól, amely az ülés felszínének elülső szélén halad keresztül és merőleges a traktor hosszirányú felezősíkjára (1. ábra). Az így meghatározott referenciapont az el nem foglalt és a traktor gyártója által előírt középhelyzetbe állított ülésre vonatkozik,
- 2.6. „látási félkör” az a félkör, amelyet az úttest vízszintes síkjában, függőlegesen a referenciapont alatt elhelyezkedő pont körül egy 12 m-es sugár ír le oly módon, hogy a mozgás irányába tekintve a félkör íve a traktor előtt fekszik, míg a félkör végeit összekötő átmérő merőleges a traktor hosszirányú tengelyére (2. ábra),
- 2.7. „takarások”: a látási félkör cikkeinek olyan húrjait jelenti, amelyek a szerkezeti elemek, például tetőoszlopok, szívócsövek, kipufogók, szélvédőkeret vagy a védőkeret miatt nem láthatók,
- 2.8. „látótér”: a látómezőnek az a része, amelyet:
- 2.8.1. felül a referenciaponton átmenő vízszintes sík határol,
- 2.8.2. az út síkjában pedig az a terület határol, amely a látási félkörön kívül fekszik és a látási félkör azon cikkének folytatását képezi, amelynek 9,5 m hosszú húrja merőleges a vezetőülés közepén a traktor hosszirányú felezősíkjával párhuzamosan átmenő síkra, és amelyet ez a sík két egyforma részre oszt,
- 2.9. „Az ablaktörlők által törölt felület”: a szélvédő külső felületének az a része, amelyet az ablaktörlők mozgásuk során súrolnak.
3. JÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM
- 3.1. A traktor vezető látómezejének tekintetében történő jóváhagyására vonatkozó kérelmet a traktor gyártója, vagy annak hivatalosan meghatalmazott képviselője nyújtja be.
- 3.2. A kérelemhez három példányban csatolni kell az alábbi dokumentumokat, és meg kell adni a következő adatokat:
- 3.2.1. A traktor leírása a 2.3. szakasz pontjainak megfelelően; a traktor méretezett rajzai és a gyártó által megadott abroncsméretek; egy a vezetőfülkéről készített fénykép vagy robbantott ábra; a traktortípus azonosítására szolgáló számok és/vagy jelek meghatározása,
- 3.2.2. A referenciapont pontos helyére vonatkozó információk a vezető látóterébe eső bármely akadály vonatkozásában; többek között a takarásoknak az 5.2.2.2. szakaszban ismertetett képlet szerinti kiszámításához szükséges, megfelelő részletességű adatok.
- 3.3. Egy, a jóváhagyásra benyújtott típusra reprezentatív traktort át kell adni a jóváhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálatnak.
4. JÓVÁHAGYÁS
- 4.1. Ha az ezen előírás szerint jóváhagyásra benyújtott traktortípus megfelel az alábbi 5. szakasz előírásainak, akkor a traktortípust jóvá kell hagyni.
- 4.2. Mindegyik jóváhagyott típushoz jóváhagyási számot kell rendelni. Ennek első két számjegye a jóváhagyás időpontjában hatályos, az előírást lényeges műszaki tartalommal legutóbb módosító módosításcsomag száma (a változatlan eredeti előírás esetében 00). Ugyanazon szerződő fél nem rendelheti ugyanazt a számot a 2.3. szakaszban szereplő meghatározás alapján különbözőnek tekintendő traktortípusokhoz.

- 4.3. Egy traktortípusnak az ezen előírás szerinti jóváhagyásáról vagy a jóváhagyás elutasításáról, kiterjesztéséről, vagy visszavonásáról, illetve a gyártás végleges leállításáról értesíteni kell az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó feleket az ezen előírás 1. mellékletének megfelelő nyomtatványon.
- 4.4. Minden olyan traktoron, amely megfelel az ezen előírás szerint jóváhagyott traktortípusnak, a jóváhagyási értesítésben megadott, könnyen hozzáférhető helyen és jól látható módon fel kell tüntetni a következőkből álló nemzetközi jóváhagyási jelet:
- 4.4.1. egy kör, benne az „E” betű és a jóváhagyó ország egyedi azonosító száma ⁽¹⁾;
- 4.4.2. ezen előírás száma, amelyet egy „R” betű, egy kötőjel és a jóváhagyási szám követ a 4.4.1. szakaszban előírt kör jobb oldalán.
- 4.5. Ha a traktor megfelel az egyezményhez mellékelte egy vagy több további előírás szerint abban az országban jóváhagyott traktortípusnak, amely ezen előírás alapján megadta a jóváhagyást, akkor a 4.4.1. szakaszban előírt jelet nem szükséges megismételni; ilyen esetben az előírás és a jóváhagyás számát, valamint az összes olyan előírás kiegészítő jelét, amelyek szerint a jóváhagyást megadták ugyanabban az országban, amely ezen előírás szerint is megadta a jóváhagyást, a fenti 4.4.1. szakaszban előírt jel jobb oldalán egymás alatt kell feltüntetni.
- 4.6. A jóváhagyási jelnek jól olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 4.7. A jóváhagyási jelet a gyártó által a traktorra szerelt adattáblán vagy annak közelében kell elhelyezni.
- 4.8. Ezen előírás 2. mellékletében példák találhatók a jóváhagyási jel elrendezésére.
5. SPECIFIKÁCIÓ
- 5.1. Általános specifikáció
- 5.1.1. A traktort úgy kell megépíteni és felszerelni, hogy a vezetőnek a közúti forgalomban, valamint a mezőgazdasági és erdészeti munkavégzés során megfelelő látómezője legyen az országúton történő használatnál, valamint a szántóföldeken és erdőben végzett munkával járó szokásos körülmények között. A látómező akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vezető – amennyire ez lehetséges – rálát mindkét első kerék egy részére, továbbá ha teljesülnek az alábbi követelmények:
- 5.2. A látómező ellenőrzése
- 5.2.1. Eljárás a takarások meghatározására.
- 5.2.1.1. A traktort vízszintes felületen kell elhelyezni a 2. ábra szerint. A referenciapont magasságában, a referenciapontra szimmetrikusan két 150 W teljesítményű, 12 V feszültségű, pontszerű fényforrást kell elhelyezni egymástól 65 mm-re egy vízszintes tartóra. A tartónak a középpontjában forgathatónak kell lennie a referenciaponton áthaladó függőleges tengely körül. A takarások mérése céljából a tartót úgy kell beállítani, hogy a két fényforrást összekötő egyenes merőleges legyen a takarást okozó alkatrészt és a referenciapontot összekötő egyenesre. Az eljárás során

(1) 1 – Német Szövetségi Köztársaság, 2 – Franciaország, 3 – Olaszország, 4 – Hollandia, 5 – Svédország, 6 – Belgium, 7 – Magyarország, 8 – Csehország, 9 – Spanyolország, 10 – Jugoszlávia, 11 – Egyesült Királyság, 12 – Ausztria, 13 – Luxemburg, 14 – Svájc, 15 – Német Demokratikus Köztársaság, 16 – Norvégia, 17 – Finnország, 18 – Dánia, 19 – Románia, 20 – Lengyelország, 21 – Portugália és 22 – Szovjetunió. A további számokat további országoknak jelölik ki, időrendi sorrendben aszerint, hogy a gépjárművekre és az azokba szerelhető, illetve az azokon használható berendezésekre és tartozékokra vonatkozó egységes műszaki előírások elfogadásáról, valamint az ezen előírások alapján kibocsátott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló egyezményt mikor ratifikálják vagy ahhoz mikor csatlakoznak, és az így kijelölt számokat az Egyesült Nemzetek Főtitkára közli az egyezményben részes szerződő felekkel.

a legkedvezőtlenebb kerékelrendezést kell alkalmazni. A fényforrások egyidejű vagy váltakozó bekapcsolásának eredményeképpen a látást akadályozó alkatrész által a látási félkörre eső árnyékok átfedésének (a legsötétebb rész) körvonalát kell mérni a 2.7. szakasz szerint (3. ábra).

- 5.2.1.2. A takarások egyike sem haladhatja meg a 700 mm-t.
- 5.2.1.3. Egymás melletti, 80 mm-nél szélesebb szerkezeti elemek által okozott takarásoknak úgy kell elhelyezkedniük, hogy a takarások középpontjai közötti távolság a látási félkör húrján mérve ne legyen 2 200 mm-nél kisebb.
- 5.2.1.4. A látási félkörben nem lehet hatnál több takarás, és nem lehet kettőnél több a 2.8. szakaszban meghatározott látótéren belül.
- 5.2.1.5. 700 mm-nél nagyobb, de 1 500 mm-nél kisebb takarások megengedhetők abban az esetben, ha az ezeket okozó szerkezeti elemek nem tervezhetők vagy nem helyezhetők át. A látótéren kívül egy-egy oldalon összesen
- 5.2.1.5.1. vagy két takarás lehet, amelyek közül az egyik nem haladja meg a 700 mm-t, a másik pedig az 1 500 mm-t,
- 5.2.1.5.2. vagy két takarás lehet, melyek egyike sem haladja meg az 1 200 mm-t.
- 5.2.1.6. A jóváhagyott modellen lévő visszapillantó tükör által okozott látáskorlátozás megengedett, ha a tükör helyzete nem változtatható.
- 5.2.2. A takarások matematikai meghatározása binokuláris látómezőnél:
- 5.2.2.1. A takarások ellenőrzése az 5.2.1. szakaszban ismertetett eljárás helyett matematikai módszerrel is elvégezhető. A takarások kiterjedésére, elhelyezkedésére és számára vonatkozó szabályokat az 5.2.1.3–5.2.1.6. szakaszok tartalmazzák.
- 5.2.2.2. A binokuláris látást, valamint a két szem között 65 mm-es távolságot figyelembe véve, a takarás mm-ben kifejezett értéke a következő képlettel számítható ki:

$$X = \frac{b - 65}{a} \times 12000 + 65$$

ahol:

a = a látást akadályozó szerkezeti elem és a referenciapont közötti távolság milliméterben, a referenciapontot, az elem középpontját és a látási félkör kerületét összekötő látósugar mentén mérve;

b = a látást akadályozó szerkezeti elem szélessége milliméterben, vízszintesen és a látósugárra merőlegesen mérve.

- 5.3. Az 5.2. szakaszban ismertetett ellenőrző módszerek más eljárásokkal is helyettesíthetők, ha azokról kimutatható, hogy az ismertetett módszerekkel egyenértékűek.
- 5.4. A szélvédő keretének takarása

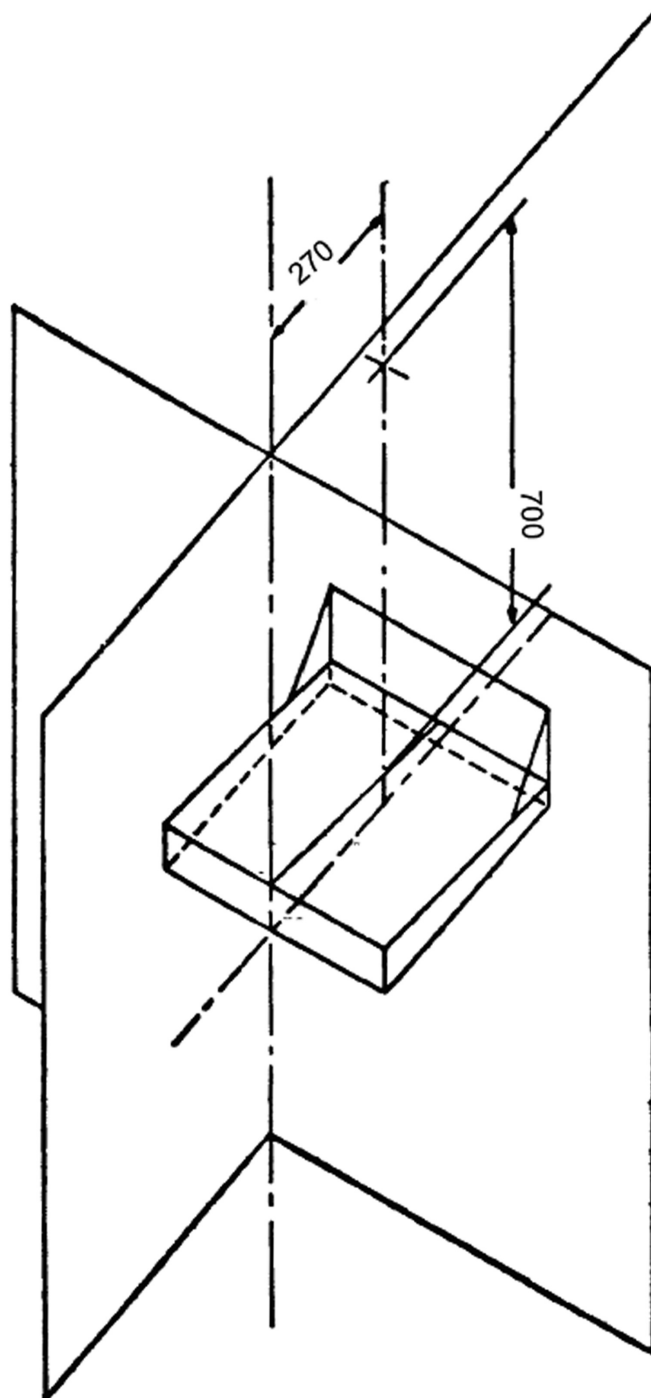
A látótérbe eső takarások meghatározása során a szélvédő kerete által okozott takarás és más látáskorlátozó tényező az 5.2.1.4. szakasz alkalmazásakor egyetlen takarásként kezelhető, ha az így kialakult takarás legtávolabbi pontjai közötti távolság nem haladja meg a 700 mm-t.

- 5.5. Ablaktörlő
- 5.5.1. Ha a traktor szélvédővel van felszerelve, akkor egy vagy több, motorral meghajtott ablaktörlőt is alkalmazni kell. Az ablaktörlőket úgy kell kialakítani, hogy az általuk törölt terület szabad kilátást biztosítson előre a látótéren belül a félkör egy legalább 8 méter hosszú húrjának viszonylatában.
- 5.5.2. Az ablaktörlőknek percenként legalább 20 törlést kell végezniük.
6. TRAKTORTÍPUS MÓDOSÍTÁSA ÉS A JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
- 6.1. Az adott traktortípus minden módosításáról értesíteni kell a traktortípust jóváhagyó szakhatóságot. A szakhatóság ezt követően a következőképpen járhat el:
- 6.1.1. úgy ítéli meg, hogy az elvégzett módosításoknak nagy valószínűséggel nincs számottevő kedvezőtlen hatásuk, és a traktor továbbra is megfelel az előírásoknak, vagy
- 6.1.2. új mérési jegyzőkönyvet kér a vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgáltatótól.
- 6.2. A jóváhagyás megerősítéséről vagy elutasításáról, a változások részletes leírásával együtt, a fenti 4.3. szakaszban említett eljárással értesíteni kell az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó feleket.
- 6.3. A jóváhagyás kiterjesztését engedélyező illetékes hatóság az ilyen kiterjesztéshez készített minden értesítéshez sorszámot rendel.
7. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG
- 7.1. Jóváhagyott traktortípusnak minősül minden olyan traktor, amelyen szerepel az ebben az előírásban meghatározott jóváhagyási jel, és megfelel a fenti 5. szakaszban meghatározott követelményeknek.
- 7.2. A 7.1. szakaszban meghatározott megfelelés ellenőrzése érdekében az olyan sorozatgyártott traktorokon, amelyekre szerepel az ebben az előírásban meghatározott jóváhagyási jel, kellő számú, véletlenszerű ellenőrzést kell végezni.
8. SZANKCIÓK NEM MEGFELELŐ GYÁRTÁS ESETÉN
- 8.1. Az ezen előírás alapján egy adott traktortípusra megadott jóváhagyás visszavonható, ha nem teljesülnek a fenti 7.1. szakaszban előírt követelmények, illetve ha a traktor vagy komponense nem felel meg a fenti 7. szakaszban előírt méréseken.
- 8.2. Ha valamely, az ezen előírást alkalmazó, az egyezményben részes fél visszavonja az általa korábban megadott jóváhagyást, erről – a jóváhagyási értesítés egy aláírt és dátumozott példányán keresztül, melynek végén nagybetűkkel fel kell tüntetni a „JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONVA” szöveget – haladéktalanul értesítenie kell az ezen előírást alkalmazó többi szerződő felet.
9. GYÁRTÁS VÉGLEGES LEÁLLÍTÁSA
- Ha a jóváhagyás birtokosa véglegesen leállítja az ezen előírás szerint jóváhagyott traktortípus gyártását, akkor erről értesítenie kell a jóváhagyást megadó hatóságot. Az értesítés kézhezvétele után a hatóság – a jóváhagyási értesítés egy aláírt és dátumozott példányán keresztül, melynek végén nagybetűkkel fel kell tüntetni a „GYÁRTÁS LEÁLLÍTÁSA” szöveget – tájékoztatja az ezen előírást alkalmazó többi szerződő felet.

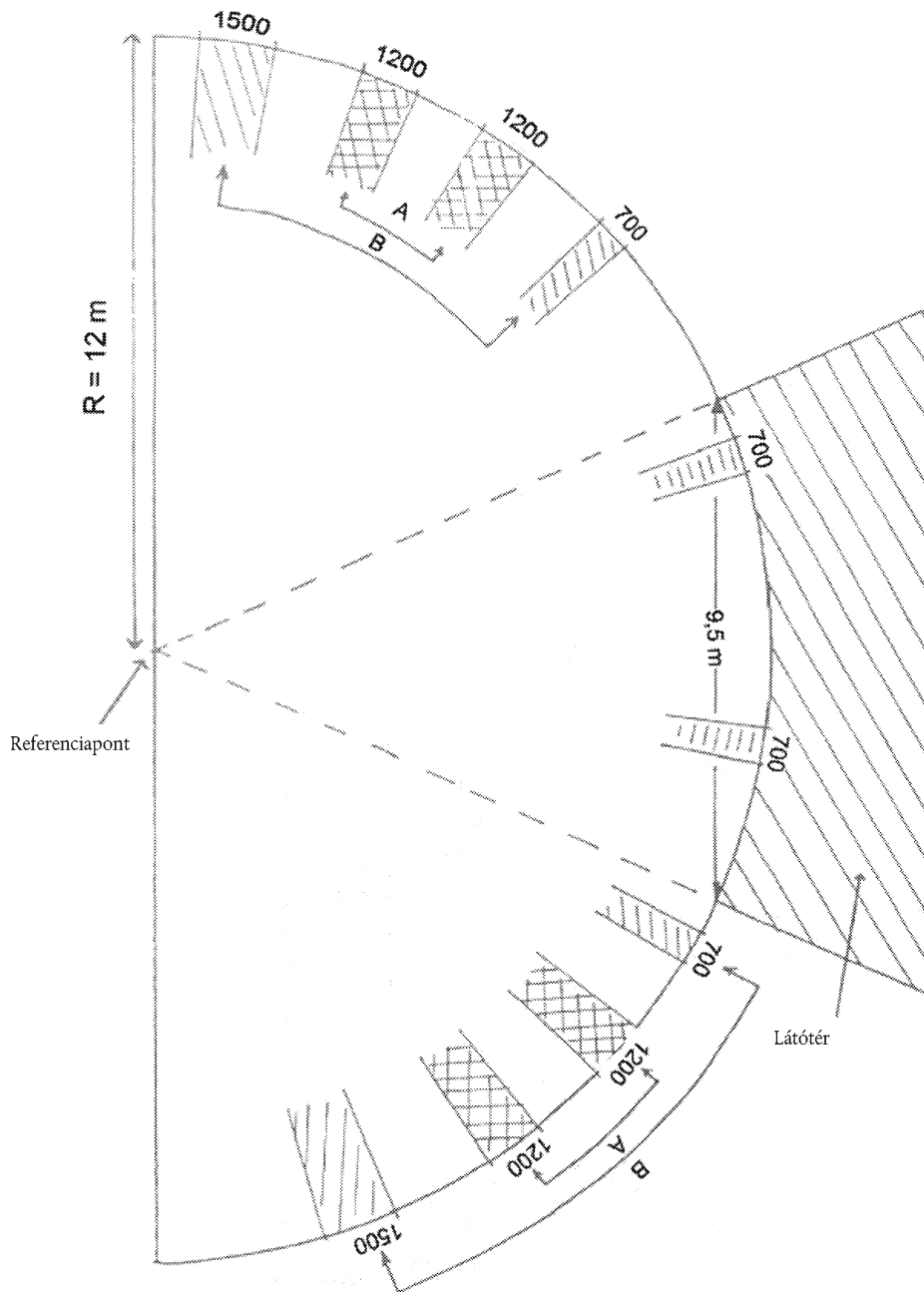
10. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLAT ELVÉGZÉSÉÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS A SZAKHATÓSÁGOK NEVE ÉS CÍME

Az egyezményben részes és ezen előírást alkalmazó felek megadják az Egyesült Nemzetek Szervezetének Titkársága számára a jóváhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálatok nevét és címét, valamint a jóváhagyásokat megadó, illetve a más országok által kiadott jóváhagyásokat, kiterjesztéseket, elutasításokat vagy visszavonásokat igazoló értesítéseket fogadó szakhatóságok nevét és címét.

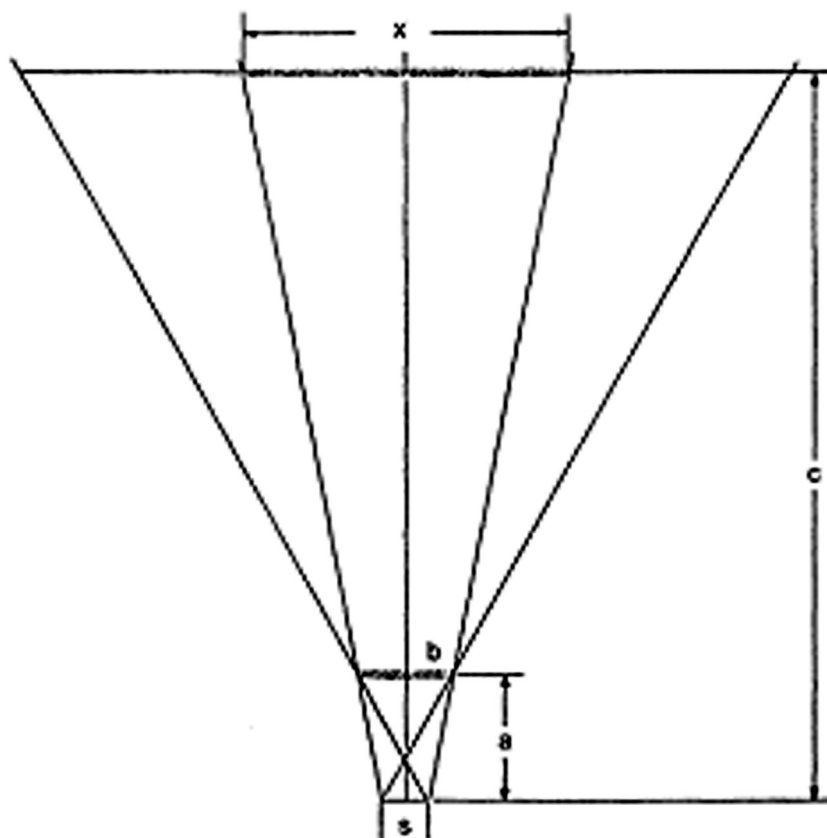
1. ábra

2. ábra

3. ábra

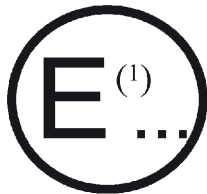

$$\frac{\frac{x}{2} - \frac{s}{2}}{c} = \frac{\frac{b}{2} - \frac{s}{2}}{a}$$

$$x = \frac{b - 65}{a} \times 12000 + 65$$

1. MELLÉKLET

(Megengedett legnagyobb formátum: A4 (210 x 297 mm))

Értesítés tárgya: JÓVÁHAGYÁS MEGADÁSA
 JÓVÁHAGYÁS ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONÁSA
 GYÁRTÁS VÉGLEGES LEÁLLÍTÁSA

traktortípusra, a vezető látómezejének tekintetében, a 71. sz. előírás szerint

lővánhagyás száma: Kiterjesztés száma:

1. A traktor márkanéve vagy védjegye:
2. Traktortípus
3. A gyártó néve és címe
4. Adott esetben a gyártó képviselőjének néve és címe
5. A traktor rövid leírása
6. A legkedvezőtlenébb kerékelrendezés a látómező tekintetében
(első és hátsó kerekek)
7. A traktorra vonatkozó jóvánhagyási kérelem benyújtásának dátuma:
8. A jóvánhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálat
9. A műszaki szolgálat által kiadott mérési jegyzőkönyv dátuma
10. A műszaki szolgálat által kiadott mérési jegyzőkönyv száma
11. A jóvánhagyást megadták/kiterjesztették/elutasították/visszavonták ⁽²⁾
12. A kiterjesztés indoka(i) (értelemszerűen):
13. A jóvánhagyási jel helye a traktoron
14. Hely
15. Dátum
16. Aláírás
17. A fenti jóvánhagyási számot viselő alábbi dokumentumok csatolva vannak ehhez az értesítéshez:
 méretezett rajzok;
 a vezetőfülkéről készített fénykép vagy robbantott ábra.

⁽¹⁾ Szakhatóság néve.

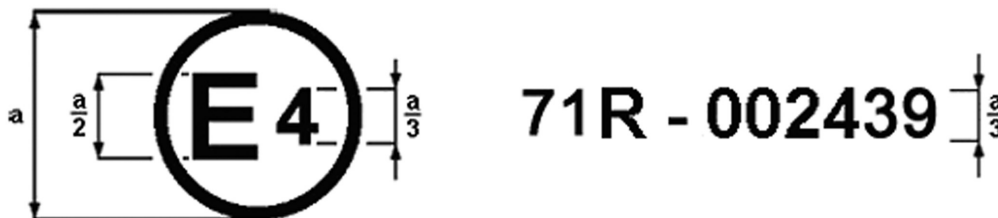
⁽²⁾ A nem kívánt rész törlendő.

2. MELLÉKLET

A JÓVÁHAGYÁSI JELEK ELRENDEZÉSE

A. MINTA

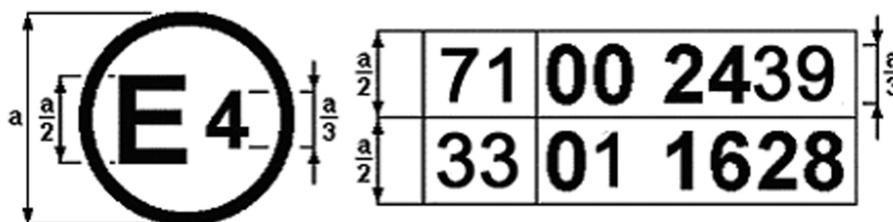
(Lásd ezen előírás 4.4. szakasza)

A traktorokon elhelyezett fenti jóváhagyási jel azt mutatja, hogy az adott traktortípust a vezető látómezejének tekintetében a 71. számú előírás szerint hagyták jóvá Hollandiában (E 4), 002439 jóváhagyási számon. A jóváhagyási szám első két számjegye azt jelzi, hogy a jóváhagyást az eredeti, változatlan formájú 71. sz. előírás szerint adták meg.

B. MINTA

(Lásd ezen előírás 4.5. szakasza)

A traktoron elhelyezett fenti jóváhagyási jel azt mutatja, hogy az adott traktortípust a 71. és a 33. sz. előírás szerint hagyták jóvá Hollandiában (E 4)⁽¹⁾. A jóváhagyási szám első két számjegye azt jelzi, hogy a vonatkozó jóváhagyás kibocsátásának időpontjában a 71. számú előírás még nem volt módosítva, és a 33. számú előírás már magában foglalta a 01. módosításcsomagot.

⁽¹⁾ Az utóbbi szám csak példaként szolgál.

A nemzetközi közjog értelmében jogi hatállyal kizárólag az ENSZ-EGB eredeti szövegei rendelkeznek. Ennek az előírásnak a státusa és hatálybalépésének időpontja az ENSZ-EGB TRANS/WP.29/343 sz. státusdokumentumának legutóbbi változatában ellenőrizhető a következő weboldalon:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) 125. számú előírása – Egységes rendelkezések gépjárműveknek a gépjárművezető menetirányú látómezője tekintetében történő jóváhagyásáról

Tartalmaz minden olyan szöveget, amely az alábbi időpontig érvényes volt:

Az előírás eredeti változatának 1. kiegészítése – hatálybalépés dátuma: 2008. február 3.

Az előírás eredeti változatának 2. kiegészítése – hatálybalépés dátuma: 2010. augusztus 19.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐÍRÁS

1. Alkalmazási kör és cél
2. Fogalommeghatározások
3. Jóváhagyási kérelem
4. Jóváhagyás
5. Követelmények
6. Vizsgálati eljárás
7. A járműtípus módosítása és a jóváhagyás kiterjesztése
8. A gyártás megfelelése
9. Szankciók nem megfelelő gyártás esetén
10. A gyártás végleges leállítása
11. A jóváhagyási vizsgálatért felelős műszaki szolgálatok és a jóváhagyó hatóságok neve és címe

MELLÉKLETEK

1. melléklet: Értesítés járműtípusnak a gépjárművezető menetirányú látómezője tekintetében történő, a 125. számú előírás szerinti jóváhagyásának megadásáról, elutasításáról, kiterjesztéséről, visszavonásáról vagy gyártásának végleges leállításáról
2. melléklet: A jóváhagyási jelek elrendezése
3. melléklet: Eljárás a H pont és a gépjárműben utazó személy törzse tényleges dőlésszögének meghatározására, különböző ülés helyzetekben
4. melléklet: Módszer a jármű elsődleges referencijelei és a térbeli referenciarács viszonyának meghatározására

1 ALKALMAZÁSI KÖR ÉS CÉL

- 1.1. Ez az előírás az M1 kategóriába tartozó járművek⁽¹⁾ vezetőjének 180°-os menetirányú látómezőjére vonatkozik.
- 1.2. Célja a megfelelő látómező biztosítása abban az esetben, ha a szélvédő és más üvegfelületek szárazak és tiszták.
- 1.3. Az előírás követelményei balkormányos M1 kategóriájú járműre vonatkoztatva vannak megfogalmazva. Azokra az M1 kategóriájú járművekre, amelyekben a vezető a jobb oldalon foglal helyet, a követelményeket szükség szerint a feltételek megfordításával kell alkalmazni.

⁽¹⁾ A Motoros járművekre vonatkozó egységesített állásfoglalás (R.E.3) (dokumentum: a legutóbb a 4. módosítással módosított TRANS/WP.29/78/1. javított változat/2. módosítás) 7. mellékletének meghatározása szerint.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Ezen előírás alkalmazásában:

- 2.1. „járműtípus jóváhagyása”: az a teljes eljárás, amelynek során a megállapodásban részt vevő valamely szerződő fél tanúsítja, hogy a járműtípus kielégíti a jelen előírásban meghatározott műszaki követelményeket;
- 2.2. „járműtípus a látómező tekintetében”: olyan járművek, amelyek nem különböznek egymástól olyan lényeges jellemzők tekintetében, mint:
 - 2.2.1. az 1. szakaszban meghatározott területen elhelyezkedő, a kilátást befolyásolni képes külső és belső formák és elrendezések; valamint
 - 2.2.2. a szélvédő mérete és alakja, illetőleg beszerelésének módja;
- 2.3. „térbeli referenciarács”: egy függőleges hosszirányú X–Z, egy vízszintes X–Y és egy függőleges keresztirányú Y–Z síkból álló koordináta-rendszer (lásd a 4. melléklet függelékének 6. ábráját); a referenciarács a tervrajzokon feltüntetett tervezési pontok és az ezeknek megfelelő, a járművön elhelyezkedő valóságos pontok közötti viszony meghatározására szolgál. A 4. melléklet meghatározza azt az eljárást, amelynek révén a jármű elhelyezhető a referenciarácsban; az origóhoz viszonyított koordinátákat az üzemkész jármű⁽¹⁾ és egy, az első ülésen helyet foglaló, 75 kg \pm 1 százalék tömegű utas figyelembevételével kell meghatározni;
 - 2.3.1. a szabad magasság beállítását lehetővé tévő felfüggesztéssel felszerelt járműveket a jármű gyártója által előírt szokásos üzemi feltételek mellett kell vizsgálni;
- 2.4. „elsődleges referenciajelek”: a jármű felépítményén található lyukak, felületek, jelölések és azonosító jelek. Az alkalmazott referenciajelek típusát és az egyes jeleknek a térbeli referenciarácsban értelmezett X, Y és Z koordinátákhoz és a tervezési talajszinthez viszonyított helyzetét a jármű gyártójának kell meghatároznia. Ezek a jelek viszonyítási pontokként szolgálhatnak a felépítmény összeszerelése során;
- 2.5. „az üléstámla dőlésszöge”: a 3. melléklet 2.6. vagy 2.7. szakaszában meghatározott szög;
- 2.6. „az üléstámla tényleges dőlésszöge”: a 3. melléklet 2.6. szakaszában meghatározott szög;
- 2.7. „az üléstámla tervezési dőlésszöge”: a 3. melléklet 2.7. szakaszában meghatározott szög;
- 2.8. „V pontok”: olyan pontok, amelyek helyzetét az utastérben az első ülés legszélső kiválasztott ülőhelyezeteinek középpontjain átmenő függőleges hosszirányú síkok jelölik ki az R pont helyzete és az üléstámla tervezési dőlésszöge függvényében; ezek a pontok a látómező követelményeinek való megfelelés igazolására szolgálnak;

⁽¹⁾ Az üzemkész jármű tömege a jármű és felépítménye, a hűtőfolyadék, a kenőanyagok, a tüzelőanyag, a többi folyadék 100 százaléka, a szerszámok, a pótkerék és a vezető tömegét foglalja magában. A járművezető tömege 75 kg, amelyből 68 kg maga a személy, 7 kg pedig a poggyász tömege az ISO 2416:1992 szabvány szerinti eloszlásban. A gyártó által megadott befogadóképességhez viszonyítva a tüzelőanyag-tartály 90 százalékgig, a többi folyadéktartály (a hulladékvíz-tartály kivételével) 100 százalékgig van feltöltve.

- 2.9. „R pont (az ülés referenciapontja)”: a 3. melléklet 2.4. szakaszában meghatározott pont;
- 2.10. „H pont”: a 3. melléklet 2.3. szakaszában meghatározott pont;
- 2.11. „a szélvédő alappontjai”: a V pontokból a szélvédő külső felületének irányában előrefelé futó egyenesek szélvédővel alkotott dőféspontjai;
- 2.12. „páncélozott jármű”: a szállított utasok és/vagy javak védelmére tervezett, golyóálló páncéllal rendelkező jármű;
- 2.13. „átlátszó terület”: a jármű szélvédőjének vagy egyéb üvegezett felületének azon területe, amelynek fényáteresztő képessége a felületre merőlegesen legalább 70 százalék, páncélozott jármű esetében legalább 60 százalék;
- 2.14. „P pontok”: azok a pontok, amelyek körül a vezető feje elfordul, amikor a szemmagasságban lévő vízszintes síkban elhelyezkedő tárgyakat nézi;
- 2.15. „E pontok”: a vezető két szemének középpontját képviselő pontok, amelyek annak meghatározására szolgálnak, hogy milyen mértékben takarják az A oszlopok a látómezőt;
- 2.16. „A oszlop”: a tető alátámasztására szolgáló minden olyan szerkezet, amely a V pontok előtt 68 mm-re lévő függőleges keresztirányú sík előtt helyezkedik el menetirányban, és magában foglal minden olyan nem átlátszó elemet (például a szélvédő szegélyét vagy az ajtókeretet), amelyek ezekhez a szerkezetekhez csatlakoznak, vagy közvetlenül mellettük helyezkednek el;
- 2.17. „az ülés vízszintes beállítási tartománya”: a szokásos vezetési helyzetek azon, a járműgyártó által kijelölt tartománya, amelyen belül a vezetőülés az X tengely irányában beállítható (lásd a fenti 2.3. szakaszt);
- 2.18. „az ülés bővített beállítási tartománya”: az ülés X tengely mentén történő állítását (lásd a fenti 2.3. szakaszt) lehetővé tévő, a 2.16. szakaszban előírt szokásos vezetési helyzeteken kívül eső, a járműgyártó által kijelölt tartomány, amely az ülés fekvőhelyé alakítását vagy a járműbe való beszállás megkönnyítését szolgálja.
3. JÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM
- 3.1. A járműtípusnak a vezető látómezője tekintetében történő jóváhagyására irányuló kérelmet a járműgyártó vagy a járműgyártó meghatalmazottja nyújtja be.
- 3.2. A kérelemhez csatolni kell a következő dokumentumokat három példányban, valamint a következő adatokat:
- 3.2.1. a jármű leírását, különös tekintettel a 2.2. szakaszban felsorolt szempontokra, arányhelyes rajzokat, valamint az utasteret ábrázoló fényképet vagy robbantott nézetet. Meg kell adni a járműtípust azonosító számokat és/vagy jeleket; valamint
- 3.2.2. az elsődleges referenciajelek gyors azonosításához szükséges, kellően részletes adatokat, valamint e jelek egymáshoz és az ellenőrizni kívánt R ponthoz viszonyított helyét.

- 3.3. A jóváhagyandó járműtípus jellemző darabját a jóváhagyási vizsgálatokért felelős műszaki szolgálat rendelkezésére kell bocsátani.
4. JÓVÁHAGYÁS
- 4.1. Amennyiben az előírás értelmében jóváhagyásra benyújtott járműtípus megfelel az alábbi 5. szakasz követelményeinek, a járművet jóvá kell hagyni.
- 4.2. Mindegyik jóváhagyott típushoz jóváhagyási számot kell rendelni; ennek első két számjegye a jóváhagyás időpontjában hatályos, az előírást lényeges műszaki tartalommal módosító legutóbbi módosítássorozat száma (az előírás eredeti változatának megfelelően 00). Ugyanazon szerződő fél nem rendelheti ugyanazt a számot ugyanazon, de másféle látómezővel rendelkező járműtípushoz, illetőleg másik járműtípushoz.
- 4.3. Ezen előírás értelmében a jóváhagyás megadásáról, elutasításáról vagy visszavonásáról értesíteni kell a megállapodásban részes és ezen előírást alkalmazó szerződő feleket az előírás 1. mellékletében található mintának megfelelő nyomtatványon, amelyhez a kérelmező legfeljebb A4-es méretű (210 × 297 mm) vagy ilyen méretre összehajtott, megfelelő méretarányú rajzokat és/vagy fényképeket köteles mellékelni.
- 4.4. Minden olyan járművön, amely megfelel az ezen előírás szerint jóváhagyott járműtípusnak, a jóváhagyási értesítésben megadott, könnyen hozzáférhető helyen, jól látható módon fel kell tüntetni a 2. mellékletben található minta szerinti nemzetközi jóváhagyási jelet, amely a következőkből áll:
- 4.4.1. egy kör, benne az „E” betű és a jóváhagyó ország egyedi azonosító száma ⁽¹⁾;
- 4.4.2. ezen előírás száma, amelyet egy „R” betű, egy kötőjel és a jóváhagyási szám követ a fenti 4.4.1. szakaszban előírt kör jobb oldalán.
- 4.5. Ha a jármű megfelel a megállapodáshoz mellékelte egy vagy több további előírás szerint abban az országban jóváhagyott járműtípusnak, amely ezen előírás alapján megadta a jóváhagyást, akkor a 4.4.1. szakaszban előírt jelet nem szükséges megismételni; ilyenkor az előírás és a jóváhagyás számát és a kiegészítő jeleket a 4.4.1. szakaszban előírt jel jobb oldalán, egymás alatt kell feltüntetni.
- 4.6. A jóváhagyási jelnek jól olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 4.7. A jóváhagyási jelet a jármű adattábláján vagy annak közelében kell elhelyezni.

⁽¹⁾ 1 – Németország, 2 – Franciaország, 3 – Olaszország, 4 – Hollandia, 5 – Svédország, 6 – Belgium, 7 – Magyarország, 8 – Cseh Köztársaság, 9 – Spanyolország, 10 – Szerbia, 11 – Egyesült Királyság, 12 – Ausztria, 13 – Luxemburg, 14 – Svájc, 15 (szabad), 16 – Norvégia, 17 – Finnország, 18 – Dánia, 19 – Románia, 20 – Lengyelország, 21 – Portugália, 22 – Orosz Föderáció, 23 – Görögország, 24 – Írország, 25 – Horvátország, 26 – Szlovénia, 27 – Szlovákia, 28 – Belarusz, 29 – Észtország, 30 (szabad), 31 – Bosznia és Hercegovina, 32 – Lettország, 33 (szabad), 34 – Bulgária, 35 (szabad), 36 – Litvánia, 37 – Törökország, 38 (szabad), 39 – Azerbajdzsán, 40 – Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, 41 (szabad), 42 – Európai Közösség (a jóváhagyást a tagállamok adják meg saját EGB-típus-jóváhagyási jelüket használva), 43 – Japán, 44 (szabad), 45 – Ausztrália, 46 – Ukrajna, 47 – Dél-Afrika, 48 – Új-Zéland, 49 – Ciprus, 50 – Málta, 51 – Koreai Köztársaság, 52 – Malajzia, 53 – Thaiföld, 54 és 55 (szabad) és 56 – Montenegró. A további számokat további országoknak jelölik ki, időrendi sorrendben aszerint, hogy a kerek járművekre és az azokba szerelhető, illetve az azokon használható berendezésekre és tartozékokra vonatkozó egységes műszaki előírások elfogadásáról, valamint az ezen előírások alapján kibocsátott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló megállapodást mikor ratifikálják, vagy ahhoz mikor csatlakoznak, és az így kijelölt számokat az Egyesült Nemzetek Főtitkára közli a megállapodásban részes szerződő felekkel.

5. KÖVETELMÉNYEK
- 5.1. A vezető látómezeje
- 5.1.1. A szélvédő átlátszó területének legalább a szélvédő alappontjait (lásd a 4. melléklet függelékének 1. ábráját) magában kell foglalnia:
- 5.1.1.1. a V1 ponttól előre, 17°-ra balra elhelyezkedő vízszintes alappontot (lásd a 4. melléklet függelékének 1. ábráját);
- 5.1.1.2. a V1 ponttól előre, a vízszintestől 7°-ra felfelé elhelyezkedő felső függőleges alappontot;
- 5.1.1.3. a V2 ponttól előre, a vízszintestől 5°-ra lefelé elhelyezkedő alsó függőleges alappontot;
- 5.1.1.4. a menetirányú látómező követelményeinek ellenőrzése érdekében a szélvédő túloldalán három további alappontot is fel kell venni; ezek a pontok az 5.1.1.1.–5.1.1.3. szakaszban meghatározott pontokhoz képest a jármű hosszirányú középsíkjára nézve szimmetrikusan helyezkednek el.
- 5.1.2. Az A oszlopok 5.1.2.1. szakasz szerinti takarási szöge nem haladhatja meg a 6°-ot (lásd a 4. melléklet függelékének 3. ábráját), páncélozott jármű esetében a 10°-ot.
- Az utasoldali A oszlop 5.1.2.1.2. szakasz szerinti takarási szögét nem szükséges meghatározni, ha a két oszlop a jármű hosszirányú középsíkjára nézve szimmetrikusan helyezkedik el.
- 5.1.2.1. Az A oszlopok takarási szögét a következő két vízszintes metszet együttes figyelembevételével kell meghatározni:
1. metszet: Olyan síkot kell rajzolni, amely az 5.3.1.1. szakasz szerinti Pm pontból indul, előre-felé halad, és a Pm ponton áthaladó vízszintes síkhoz képest felfelé 2°-os szöget zár be. Meg kell határozni az A oszlop azon vízszintes metszetét, amely az A oszlop és a ferde sík metszetének legelöl elhelyezkedő pontjából indul (lásd a 4. melléklet függelékének 2. ábráját).
2. szakasz: A fenti eljárást most azzal a síkkal kell megismételni, amely a vízszintes alatt helyezkedik el, azzal 5°-os szöget zár be, előrefelé halad, és átmegy a Pm ponton (lásd a 4. melléklet függelékének 2. ábráját).
- 5.1.2.1.1. A vezetőoldali A oszlop takarási szöge az az alaprajzi szög, amelyet az E1 pontból az S2 metszet külső széléhez húzott érintővel párhuzamos, az E2 ponton átmenő egyenes bezár az E2 pontból az S1 metszet belső széléhez húzott érintővel (lásd a 4. melléklet függelékének 3. ábráját).
- 5.1.2.1.2. Az utasoldali A oszlop takarási szöge az az alaprajzi szög, amelyet az E3 pontból az S1 metszet belső széléhez húzott érintő bezár az E4 pontból az S2 metszet külső széléhez húzott érintővel párhuzamos, az E3 ponton átmenő egyenessel (lásd a 4. melléklet függelékének 3. ábráját).
- 5.1.2.2. A járműnek nem lehet kettőnél több A oszlopa.

- 5.1.3. A vezető 180°-os menetirányú közvetlen látómezőjében az A oszlopokon, a szellőző- vagy oldalablakok rögzített vagy mozgatható osztórúdjain, a külső rádióantennákon, a visszapillantó tükrökön és az ablaktörlőkön kívül más elem nem képezhet takarást a V₁ ponton átmenő vízszintes sík alatt, illetőleg a V₂ ponton átmenő következő három sík felett: az X–Z síkra merőleges, a vízszintessel előrefelé és lefelé 4°-ot bezáró sík, valamint az Y–Z síkra merőleges, a vízszintessel lefelé 4°-ot bezáró két sík (lásd a 4. melléklet függelékének 4. ábráját).

A látómező szempontjából nem kell takarást képező elemnek tekinteni:

- a) a beágyazott vagy nyomtatott rádióantenna-szálakat, ha nem szélesebbek:
- i. beágyazott szálak esetében 0,5 mm-nél;
 - ii. nyomtatott szálak esetében 1,0 mm-nél. Ezek a rádióantenna-szálak nem haladhatnak keresztül az A zónán⁽¹⁾. Három rádióantenna-vezeték azonban keresztülhaladhat az A zónán, ha szélességük nem haladja meg a 0,5 mm-t;
- b) az A zónán belül elhelyezkedő, általában „cikkakk” vagy „hullámos” alakú jégmentesítő/párátlanító szálakat, ha:
- i. legnagyobb látható szélességük legfeljebb 0,030 mm;
 - ii. legnagyobb osztássűrűségük legfeljebb:
 - a) függőleges szálak esetében 8/cm;
 - b) vízszintes szálak esetében 5/cm.

- 5.1.3.1. A kormánykerék pereme és a kormánykeréken belül a műszerfal által létrehozott takarás megengedhető, ha a V₂ ponton átmenő, az X–Z síkra merőleges, a kormánykerék peremének legmagasabban elhelyezkedő pontját érintő sík legalább 1°-ot zár be lefelé a vízszintessel.

A kormánykereket (ha állítható) a gyártó utasításai szerinti normál helyzetbe kell állítani, vagy ha ez nem lehetséges, a beállítási tartomány(ok) határértékei közötti középső helyzetbe.

5.2. A V pontok elhelyezkedése

- 5.2.1. Az I. és a IV. táblázat a térbeli referenciarácsban kifejezett X, Y, Z koordináták segítségével megadja a V pontok R ponthoz viszonyított elhelyezkedését.
- 5.2.2. Az I. táblázat megadja az alapkoordinátákat arra az esetre, ha az üléstámla tervezési dőlésszöge 25°. A koordináták pozitív irányait a 4. melléklet függelékének 1. ábrája mutatja.

I. Táblázat

V pont	X	Y	Z
V1	68 mm	– 5 mm	665 mm
V2	68 mm	– 5 mm	589 mm

5.3. A P pontok elhelyezkedése

- 5.3.1. A II., III. és IV. táblázat a térbeli referenciarácsban kifejezett X, Y, Z koordináták segítségével megadja a P pontok R ponthoz viszonyított elhelyezkedését.

⁽¹⁾ A biztonsági üvegezés és a biztonsági üvegezésre alkalmas anyagok jóváhagyására vonatkozó 43. számú előírás 18. mellékletének 2.2. szakasza szerint.

- 5.3.1.1. A II. táblázat megadja az alapkoordinátákat arra az esetre, ha az üléstámla tervezési dőlésszöge 25°. A koordináták pozitív irányát a 4. melléklet függelékének 1. ábrája mutatja.

A Pm pont a P1, P2 egyenesnek az R ponton keresztülhaladó hosszirányú függőleges síkkal alkotott dőléspontja.

II. Táblázat

P pont	X	Y	Z
P1	35 mm	- 20 mm	627 mm
P2	63 mm	47 mm	627 mm
Pm	43,36 mm	0 mm	627 mm

- 5.3.1.2. A III. táblázat azt a további korrekciót adja meg, amelyet a P1 és a P2 pont X koordinátájára alkalmazni kell, ha az ülés 2.16. szakasz szerinti vízszintes állítási tartománya 108 mm-nél nagyobb. A koordináták pozitív irányait a 4. melléklet függelékének 1. ábrája mutatja.

III. Táblázat

Az ülés vízszintes beállítási tartománya	Δx
108–120 mm	- 13 mm
121–132 mm	- 22 mm
133–145 mm	- 32 mm
146–158 mm	- 42 mm
158 mm-nél több	- 48 mm

- 5.4. Korrekció 25°-tól eltérő tervezési üléstámla-dőlésszög esetén

A IV. táblázat azt a további korrekciót adja meg, amelyet a P és V pontok X és Z koordinátájára alkalmazni kell, ha az üléstámla tervezési dőlésszöge nem 25°. A koordináták pozitív irányait a 4. melléklet függelékének 1. ábrája mutatja.

IV. Táblázat

Üléstámla dőlésszöge (fok)	Vízszintes koordináta Δx	Függőleges koordináta Δz	Üléstámla dőlésszöge (fok)	Vízszintes koordináta Δx	Függőleges koordináta Δz
5	- 186 mm	28 mm	23	- 18 mm	5 mm
6	- 177 mm	27 mm	24	- 9 mm	3 mm
7	- 167 mm	27 mm	25	0 mm	0 mm
8	- 157 mm	27 mm	26	9 mm	- 3 mm
9	- 147 mm	26 mm	27	17 mm	- 5 mm
10	- 137 mm	25 mm	28	26 mm	- 8 mm
11	- 128 mm	24 mm	29	34 mm	- 11 mm
12	- 118 mm	23 mm	30	43 mm	- 14 mm
13	- 109 mm	22 mm	31	51 mm	- 18 mm
14	- 99 mm	21 mm	32	59 mm	- 21 mm
15	- 90 mm	20 mm	33	67 mm	- 24 mm
16	- 81 mm	18 mm	34	76 mm	- 28 mm
17	- 72 mm	17 mm	35	84 mm	- 32 mm
18	- 62 mm	15 mm	36	92 mm	- 35 mm
19	- 53 mm	13 mm	37	100 mm	- 39 mm
20	- 44 mm	11 mm	38	108 mm	- 43 mm
21	- 35 mm	9 mm	39	115 mm	- 48 mm
22	- 26 mm	7 mm	40	123 mm	- 52 mm

- 5.5. Az E pontok elhelyezkedése
- 5.5.1. Az E1 és az E2 pont egyaránt 104 mm-re helyezkedik el a P1 ponttól.
- Az E1 és az E2 pont közötti távolság 65 mm (lásd a 4. melléklet függelékének 4. ábráját).
- 5.5.2. Az E1 és az E2 pontot összekötő egyenest addig kell elforgatni a P1 pont körül, amíg az E1 pontból a vezetőoldali A oszlop 2. metszetének külső széléhez húzott érintő merőleges nem lesz az E1–E2 egyenesre (lásd a 4. melléklet függelékének 3. ábráját).
- 5.5.3. Az E3 és az E4 pont egyaránt 104 mm-re helyezkedik el a P2 ponttól. Az E3 pont 65 mm-re van az E4 ponttól (lásd a 4. melléklet függelékének 4. ábráját).
- 5.5.4. Az E3 és az E4 pontot összekötő egyenest addig kell elforgatni a P2 pont körül, amíg az E4 pontból az utasoldali A oszlop 2. metszetének külső széléhez húzott érintő merőleges nem lesz az E3–E4 egyenesre (lásd a 4. melléklet függelékének 3. ábráját).
6. Vizsgálati eljárás
- 6.1. A vezető látómezője
- 6.1.1. A jármű elsődleges referenciajelei és a térbeli referenciárcs közötti viszonyt a 4. mellékletben előírt eljárással kell meghatározni.
- 6.1.2. A V1 és a V2 pont helyzetét az R ponthoz viszonyítva kell meghatározni, az 5.2.2. szakasz I. táblázata, valamint az 5.4. szakasz IV. táblázata alapján, a térbeli referenciárcsban megadott X, Y, Z koordinátákkal. Ezután az 5.1.1. szakasz szerint, a korrigált V pontok alapján meg kell határozni a szélvédő alappontjainak helyét.
- 6.1.3. A P pontok, az R pont és a vezető ülés közben felvett testhelyzetének középvonala közötti összefüggést az 5.3. szakasz II. és III. táblázata alapján, a térbeli referenciárcsban megadott X, Y, Z koordinátákkal kell meghatározni. Az üléstámla tervezési dőlésszögének 25°-tól eltérő értéke miatt szükséges korrekciót az 5.4. szakasz IV. táblázata adja meg.
- 6.1.4. A takarási szög (lásd az 5.1.2. szakaszt) a ferde síkokon a 4. melléklet függelékének 2. ábrája alapján kell megmérni. Az E1 és az E2, illetve az E3 és az E4 pontokhoz tartozó P1 és P2 pont viszonyát a 4. melléklet függelékének 5. ábrája mutatja be.
- 6.1.4.1. Az E1–E2 egyenest az 5.5.2. szakasznak megfelelően kell felvenni. A vezetőoldali A oszlop takarási szögét ezután az 5.1.2.1.1. szakasznak megfelelően kell megmérni.
- 6.1.4.2. Az E3–E4 egyenest az 5.5.4. szakasznak megfelelően kell felvenni. A vezetőoldali A oszlop takarási szögét ezután az 5.1.2.1.2. szakasznak megfelelően kell megmérni.
- 6.1.5. A gyártó akár a járművön, akár a tervrajzokon megmérheti a takarási szögét. Kétség esetén a műszaki szolgálatok megkövetelhetik a vizsgálatok járművön történő végrehajtását.
7. A JÁRMŰTÍPUS MÓDOSÍTÁSA ÉS A JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
- 7.1. A 2.2. szakasz értelmében vett járműtípus minden módosításáról értesíteni kell a járműtípust jóváhagyó hatóságot. A hatóság ezt követően a következőképpen járhat el:
- 7.1.1. úgy ítéli meg, hogy az elvégzett módosításoknak nincs kedvezőtlen hatása a jóváhagyás megadása alapjául szolgáló feltételekre, és kiterjeszti a jóváhagyást;
- 7.1.2. úgy ítéli meg, hogy a változások befolyásolják a jóváhagyás megadása alapjául szolgáló feltételeket, és a jóváhagyás kiterjesztése érdekében további vizsgálatokat vagy ellenőrzéseket írhat elő.

- 7.2. A jóváhagyás megerősítéséről vagy elutasításáról, a változások részletes leírásával együtt, a fenti 4.3. szakaszban említett eljárással értesíteni kell a megállapodásban részes és ezen előírást alkalmazó szerződő feleket.
- 7.3. Az illetékes hatóság a kiterjesztésről az ezen előírás 2. mellékletének megfelelő nyomtatványon értesíti a szerződő feleket. A hatóság a kiterjesztéshez sorszámot („a kiterjesztés száma”) rendel.
8. A GYÁRTÁS MEGFELELŐSÉGE
- 8.1. A gyártás megfelelőségére vonatkozó eljárásoknak meg kell felelniük a megállapodás 2. függelékében (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/2. javított változat) előírt általános feltételeknek, valamint a következő követelményeknek:
- 8.2. Az ezen előírás szerint jóváhagyott minden járművet úgy kell gyártani, hogy a fenti 5. szakaszban megállapított előírásokat teljesítve megfeleljen a jóváhagyott típusnak.
- 8.3. A típusjóváhagyást megadó illetékes hatóság bármikor ellenőrizheti az egyes gyártóüzemekben a gyártás megfelelőségének ellenőrzésére alkalmazott módszereket. Az ilyen ellenőrzésre általában kétfévente kerül sor.
9. SZANKCIÓK NEM MEGFELELŐ GYÁRTÁS ESETÉN
- 9.1. Az ezen előírás alapján egy adott járműtípusra megadott jóváhagyás visszavonható, ha nem teljesülnek a fenti 8. szakaszban előírt követelmények.
- 9.2. Ha egy szerződő fél visszavon egy előzőleg általa megadott jóváhagyást, akkor erről az ezen előírás 1. mellékletének megfelelő nyomtatványon haladéktalanul értesíti az ezen előírást alkalmazó többi szerződő felet.
10. A GYÁRTÁS VÉGLEGES LEÁLLÍTÁSA
- Ha a jóváhagyás jogosultja véglegesen leállítja az ezen előírás szerint jóváhagyott járműtípus gyártását, akkor erről értesítenie kell a jóváhagyást megadó hatóságot, amely ezt követően az ezen előírás 1. mellékletének megfelelő nyomtatványon tájékoztatja a megállapodásban részes és ezen előírást alkalmazó feleket.
11. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLAT ELVÉGZÉSÉÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS A JÓVÁHAGYÓ HATÓSÁGOK NEVE ÉS CÍME
- A megállapodásban részes és ezen előírást alkalmazó szerződő felek közlik az Egyesült Nemzetek Szervezetének Titkárságával a jóváhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálatok nevét és címét, valamint a jóváhagyásokat megadó, illetve a jóváhagyásokat, kiterjesztéseket, elutasításokat vagy visszavonásokat igazoló értesítéseket fogadó hatóságok nevét és címét.

1. MELLÉKLET

ÉRTESÍTÉS

(Legnagyobb méret: A4 [210 × 297 mm])

Kibocsátó: Hatóság neve:

.....

.....

.....

Tárgy ⁽²⁾: JÓVÁHAGYÁS MEGADÁSA
 JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁS ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONÁSA
 A GYÁRTÁS VÉGLEGES LEÁLLÍTÁSA

egy járműtípusra a vezető menetirányú látómezője tekintetében, a 125. számú előírás szerint

jóváhagyás száma: Kiterjesztés száma:

1. Márkanév:
2. Típus és márkanév/nevek:
3. A gyártó neve és címe:
4. A gyártó képviselőjének (ha van) neve és címe:
5. A jármű rövid leírása:
6. A vezető ülés helyzete „R” referenciapontjának az elsődleges referenciajelekhez képest történő meghatározását lehetővé tevő adatok:
7. elsődleges referenciajelek megjelölése, helye és viszonylagos elhelyezkedése:
8. A járműre vonatkozó jóváhagyási kérelem benyújtásának dátuma:
9. A jóváhagyási vizsgálat elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:
10. A szolgálat által kiadott jegyzőkönyv dátuma:
11. A szolgálat által kiadott jegyzőkönyv száma:
12. A vezető látómezője tekintetében a jóváhagyást megadták/elutasították ⁽²⁾:
13. Hely:
14. Dátum:
15. Aláírás:
16. Az értesítéshez mellékeltek a fent említett jóváhagyási számmal ellátott, alábbi dokumentumokat:
 - arányhelyes rajz
 - robbantott nézetrajz vagy fénykép az utastérről
17. Megjegyzések:

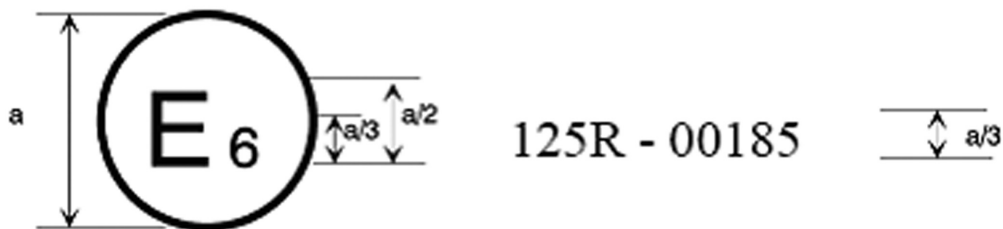
⁽¹⁾ A jóváhagyást megadó/kiterjesztő/elutasító/visszavonó ország egyedi azonosító száma (lásd ezen előírás jóváhagyásra vonatkozó rendelkezéseit).

⁽²⁾ A nem kívánt rész törlendő.

2. MELLÉKLET

A JÓVÁHAGYÁSI JELEK ELRENDEZÉSE

(lásd az előírás 4.4–4.4.2. szakaszát)

a = legalább 8 mm

A járművön elhelyezett fenti jóváhagyási jel azt mutatja, hogy a szóban forgó járműtípust a vezető menetirányú látómezője tekintetében Belgiumban (E6), a 125. számú előírás szerint hagyták jóvá. A jóváhagyási szám első két számjegye azt jelzi, hogy a jóváhagyást az eredeti, változatlan 125. számú előírás követelményei szerint adták meg.

3. MELLÉKLET

Eljárás a H pont és a járműben utazó személy törzsének meghatározására különböző ülés helyzetekben

1. CÉL
- 1.1. A mellékletben leírt eljárás segítségével meghatározható a H pont helye és a járműben utazó személy törzsének egy vagy több ülés helyzetben felvett dőlésszöge, valamint ellenőrizhető a mért adatok és a jármű gyártója által megadott tervezési adatok viszony (1).
2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK
E melléklet alkalmazásában:
 - 2.1. „referenciaadatok”: valamely ülés helyzet egy vagy több alábbi jellemzője:
 - 2.1.1. a H pont és az R pont, valamint ezek viszonya;
 - 2.1.2. a törzs tényleges dőlésszöge és a törzs tervezett dőlésszöge, valamint ezek viszonya.
 - 2.2. „háromdimenziós H-pont-vizsgáló eszköz” (háromdimenziós H próbabábu): a H pont és a törzs tényleges dőlésszögének meghatározására szolgáló eszköz. Az eszköz leírását e melléklet 1. függeléké tartalmazza;
 - 2.3. „H pont”: az alábbi 4. szakaszban előírt eljárás szerint a jármű ülésébe szerelt háromdimenziós H próbabábu törzsének és combjának forgáspontja. A H pont az eszköz középvonalának középpontjában helyezkedik el, a háromdimenziós H próbabábu két oldalán található H-pont-irányzó gombok között. A H pont elméletileg megfelel az R pontnak (a tőrés értéket az alábbi 3.2.2. szakasz tartalmazza). A H pont, a 4. szakaszban leírt eljárással történő meghatározását követően, az üléspárna-szerkezethez képest állandónak tekinthető, és az ülés állításakor azzal együtt mozog;
 - 2.4. „R pont” vagy „az ülés referenciapontja”: a jármű gyártója által az egyes ülés helyzetekhez megadott tervezési pont, amelynek helyét a háromdimenziós referencia-rendszerhez képest határozzák meg;
 - 2.5. „törzsvonal”: a háromdimenziós H próbabábu gerincrúdjának középvonala, amikor a gerincrúd a leghátsó pozícióban van;
 - 2.6. „a törzs tényleges dőlésszöge”: a H ponton áthaladó függőleges vonal és a törzsvonal által bezárt, a háromdimenziós H próbabábu hátdőlésszögmérőjével mért szög. A törzs tényleges dőlésszöge elméletileg megfelel a törzs tervezési dőlésszögének (a tőrés értéket az alábbi 3.2.2. szakasz tartalmazza);
 - 2.7. „a törzs tervezési dőlésszöge”: az R ponton áthaladó függőleges vonal és a törzsvonal között mért szög az üléstámla járműgyártó által előírt tervezési helyzetének megfelelő helyzetben;
 - 2.8. „az utas középsíkja”: az egyes kiválasztott ülés helyzetekben elhelyezett háromdimenziós H próbabábu középsíkja, a H pont Y koordinátájával megadva. Különálló ülések esetében az ülés középsíkja egybeesik az utas középsíkjával. Más ülések esetében az utas középsíkját a gyártó határozza meg;
 - 2.9. „háromdimenziós referencia-rendszer”: az e melléklet 2. függelékében leírt rendszer;
 - 2.10. „kiindulási pontok”: a jármű gyártója által a felépítményen meghatározott fizikai pontok (lyukak, felületek, jelölések vagy bemélyedések);
 - 2.11. „a jármű mérési helyzete”: a járműnek a háromdimenziós referencia-rendszerben a kiindulási pontok koordinátái által meghatározott helyzete.
3. KÖVETELMÉNYEK
 - 3.1. Adatszolgáltatás
Minden olyan ülés helyzetre vonatkozóan, amelynél referenciaadatokkal kell igazolni az ezen előírásban rögzített rendelkezéseknek való megfelelést, a következő adatokat kell, összességében vagy a megfelelő adatokat kiválasztva, benyújtani a melléklet 3. függelékében megadott formában:
 - 3.1.1. az R pont koordinátái a háromdimenziós referencia-rendszerben;

(1) Ha az első ülésektől eltérő ülés helyzetekhez a H pontot nem lehet a háromdimenziós H-pont-vizsgáló eszközzel vagy más eljárásokkal meghatározni, az illetékes hatóság, saját döntése szerint, a gyártó által megadott R pontot veheti figyelembe referenciapontként.

- 3.1.2. a törzs tervezett dőlésszöge;
- 3.1.3. az ülésnek (ha állítható) az alábbi 4.3. szakasz szerinti mérési helyzetbe történő állításához szükséges információk.
- 3.2. A mért adatok és a tervezési műszaki adatok viszonya
- 3.2.1. A H pont koordinátáit és a törzs tényleges, az alábbi 4. szakaszban előírt eljárással megállapítható dőlésszögét össze kell hasonlítani az R pont koordinátaival, illetőleg a járműgyártó által előírt tervezési törzsdőlésszöggel.
- 3.2.2. Az R pont és a H pont egymáshoz viszonyított helyzete, illetőleg a törzs tervezési dőlésszöge és tényleges dőlésszöge közötti viszony a kérdéses üléshelyzet tekintetében akkor tekinthető megfelelőnek, ha a koordinátái által meghatározott H pont egy olyan, 50 mm hosszúságú vízszintes és függőleges oldalakkal rendelkező négyzetbe esik, amelynek átlói az R pontban metszik egymást, illetőleg ha a törzs tényleges dőlésszöge a törzs tervezési dőlésszögének 5°-os tartományában található.
- 3.2.3. Ha ezek a feltételek teljesülnek, az R pont és a törzs tervezési dőlésszöge felhasználható ezen előírás rendelkezéseinek való megfelelés igazolására.
- 3.2.4. Ha a H pont vagy a törzs tényleges dőlésszöge nem felel meg a fenti 3.2.2. szakaszban rögzített követelményeknek, a H pont helyét és a törzs tényleges dőlésszögét még kétszer (összesen háromszor) meg kell határozni. Ha a három meghatározás közül kettő eredményei megfelelnek a követelményeknek, a 3.2.3. szakasz szerint kell eljárni.
- 3.2.5. Amennyiben a fenti 3.2.4. szakaszban leírt három művelet közül legalább kettő eredményei nem felelnek meg a 3.2.2. szakasz követelményeinek, vagy ha a vizsgálat nem végezhető el, mert a jármű gyártója nem adta meg az R pont helyzetére vagy a törzs tervezési dőlésszögére vonatkozó adatokat, a három mért pont súlypontját, illetve a három mért szög átlagát kell érvényes értéként alkalmazni és figyelembe venni minden olyan esetben, amikor ezen előírásban hivatkozás történik az R pontra vagy a törzs tervezési dőlésszögére.
4. ELJÁRÁS A H PONT HELYÉNEK ÉS A TÖRZS TÉNYLEGES DŐLÉSSZÖGÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA
- 4.1. A gyártó saját belátása szerint 20 °C ± 10 °C-ra állíthatja be a jármű hőmérsékletét annak érdekében, hogy az ülés anyagának hőmérséklete elérje a környezeti hőmérsékletet. Ha az ellenőrizni kívánt ülésen még soha nem ült senki, egy 70–80 kg súlyú személynek helyet kell foglalnia az ülésen, vagy egy hasonló súlyú eszközt kell az ülésre helyezni, kétszer egy percre, hogy a párna és a háttámla meghajoljon. A gyártó kérésére a háromdimenziós H próbabábu behelyezése előtt legalább 30 percre nem szabad terhelni az üléseket.
- 4.2. A járműnek a fenti 2.1.1. szakaszban meghatározott mérési helyzetben kell lennie.
- 4.3. Az ülést (amennyiben állítható) először a leghátsó normál vezetési vagy utazási helyzetbe kell állítani a jármű gyártójának előírásai szerint, úgy, hogy csak az ülés hosszanti beállítását kell figyelembe venni, a normál vezetési vagy utazási helyzettől eltérő célokra használt ülés elmozdulását pedig figyelmen kívül kell hagyni. Ha az üléseket máshogyan is be lehet állítani (függőlegesen, szögben, háttámlaállítással stb.), ezeket a beállításokat a jármű gyártójának utasításai szerint kell elvégezni. Rugózott ülések esetében a függőleges helyzetet a gyártó által megadott normál vezetési testhelyzetnek megfelelően mereven rögzíteni kell.
- 4.4. Az ülés háromdimenziós H próbabábu által elfoglalt felületét alkalmas méretű és szerkezetű muszlinanyaggal vagy cm²-ként 18,9 szálát tartalmazó és 0,228 kg/m² fajlagos tömegű sima pamutszövetrel vagy ezzel egyenértékű jellemzőkkel rendelkező kötött vagy nem szőtt anyaggal kell letakarni.
- Járműből kiserelt ülés vizsgálata esetén az ülést olyan padlózatban kell elhelyezni, amely alapvető jellemző⁽¹⁾ tekintetében megegyezik azon jármű padlózatával, amelyhez az ülést tervezték.
- 4.5. A háromdimenziós H próbabábu ülőfelületét és hátát jelképező részét úgy kell elhelyezni, hogy a háromdimenziós H próbabábu középsíkja egybeessen az utas középsíkjával. A gyártó kérésére a háromdimenziós H próbabábut az utas középsíkjához képest befelé el lehet mozdítani, ha a bábu annyira kifelé helyezkedik el, hogy az ülés pereme nem teszi lehetővé a háromdimenziós H próbabábu szintezését.

⁽¹⁾ Dőlésszög, magassági eltérés az üléstartó szerelvényhez képest, dombormintázat stb.

- 4.6. A bábu lábfejét és alsó lábelemét vagy önállóan, vagy a T rúd és az alsó lábelem segítségével kell az ülőfelülethez csatlakoztatni. A H-pont-irányzó gombokat összekötő vonalnak a talajjal párhuzamosnak, és az ülés hosszirányú középsíkja merőlegesnek kell lennie.
- 4.7. A háromdimenziós H próbabábu lábfejét és lábszárát a következők szerint kell beállítani.
- 4.7.1. Kiválasztott ülés helyzet: vezetőülés és szélső első utasülés
- 4.7.1.1. A lábfejeket és a lábszárakat előre kell tolni oly módon, hogy a lábfejek a padlón, szükség esetén a működtető pedálok között természetes helyzetet vegyenek fel. Ha lehetséges, a bal lábfejet körülbelül ugyanolyan távolságban kell elhelyezni a háromdimenziós H próbabábu középsíkjától balra, mint a jobb lábfejet a középsíktől jobbra. A háromdimenziós H próbabábu keresztirányú beállítására szolgáló libellát szükség esetén az ülőfelület utánállítással vagy a lábszár és a lábfej hátrahúzásával vízszintes helyzetbe kell hozni. A H-pont-irányzó gombokat összekötő vonalnak merőlegesnek kell lennie az ülés hosszirányú középsíkja.
- 4.7.1.2. Ha a bal lábszár nem tartható párhuzamosan a jobb lábszárral, és a bal lábfej nem támasztható meg a járműszerkezeten, akkor a bal lábfejet előre kell tolni úgy, hogy meg legyen támasztva. Az irányzó gombok helyzetét fenn kell tartani.
- 4.7.2. Designated seating position: outboard rear seat
- Hátsó ülések és pótülések esetében a lábszárakat a gyártó előírásainak megfelelően kell beállítani. Ha a lábfejek a padló különböző magasságú részein nyugszanak, akkor az első ülést elsőként érintő lábfejet kell viszonyítási alapnak tekinteni, a második lábfejet pedig úgy kell elhelyezni, hogy a bábu ülőfelülete a keresztirányú beállításra szolgáló libella szerint vízszintes legyen.
- 4.7.3. Egyéb kiválasztott ülés helyzetek:
- A fenti 4.7.1. szakaszban leírt általános eljárást kell követni azzal az eltéréssel, hogy a lábfejeket a jármű gyártójának utasításai szerint kell beállítani.
- 4.8. Helyezzük el a terhelősúlyokat az alsó lábelemre és a combra, majd állítsuk vízszintes helyzetbe a háromdimenziós H próbabábut.
- 4.9. Döntjük előre a próbabábu hátát az elülső ütközőig, és a T rúd segítségével húzzuk el a próbabábut a háttámlától. Az alábbi módszerek egyikével ismét állítsuk a háromdimenziós H próbabábut a megfelelő helyzetbe:
- 4.9.1. Ha a háromdimenziós H próbabábu elkezd hátrafelé csúszni, a következők szerint kell eljárni. Engedjük hátra csúszni a próbabábut addig a pontig, amikor a T rúdra ható, vízszintesen előrefelé irányuló visszatartó terhelésre már nincs szükség, vagyis amikor az ülőfelület érintkezik az ülés háttámlájával. Szükség esetén ismét állítsuk a megfelelő helyzetbe az alsó lábelemet.
- 4.9.2. Ha a háromdimenziós H próbabábu nem csúszik hátra, a következők szerint kell eljárni. Toljuk hátra a próbabábut a T rúd vízszintesen hátrafelé irányuló terhelésével, amíg az ülőfelület nem érintkezik a háttámlával (lásd a melléklet 1. függelékének 2. ábráját).
- 4.10. A csípőszögmérő és a T rúd burkolatának metszéspontjában fejtsünk ki 100 ± 10 N nagyságú terhelést a háromdimenziós H próbabábu hátából és ülőfelületéből álló szerelvényre. A terhelés irányát a fenti metszéspont és a közvetlenül a combrúd burkolata felett elhelyezkedő ponton áthaladó egyenes mentén kell tartani (lásd a melléklet 1. függelékének 2. ábráját). Ezután óvatosan engedjük vissza a bábu hátlapját a háttámlára. Az eljárás hátralevő részében ügyeljünk arra, hogy a háromdimenziós H próbabábu ne csússzon előre.
- 4.11. Az ülőfelület jobb és bal oldalán helyezzük el a farsúlyokat, majd felváltva a törzs terhelésére szolgáló nyolc darab súlyt. A háromdimenziós H próbabábut tartsuk mindvégig vízszintes helyzetben.
- 4.12. A háttámlára irányuló nyomás feloldása érdekében döntjük előre a próbabábu hátát. Lendítsük ki az egyik, majd a másik irányban oldalra a háromdimenziós H próbabábut egy 10° -os ív mentén (a függőleges középsík mindkét oldalán 5° -kal), mindkét irányban háromszor a próbabábu és az ülés között felhalmozódott súrlódás feloldása érdekében.

A lendítés során előfordulhat, hogy a háromdimenziós H próbabábu T rúdja eltér az előírt vízszintes és függőleges helyzettől. Ezért a T rudat a lengetés során megfelelő nagyságú oldalirányú terhelés kifejtésével helyben kell tartani. A T rúd helyben tartása és a háromdimenziós H próbabábu lendítése során ügyeljünk arra, hogy se függőleges irányban, se előrefelé, se hátrafelé ne működtessünk akaratlanul külső terhelést.

Ebben a szakaszban a háromdimenziós H próbabábu lábfejét nem kell sem megtámasztani, sem egy helyben tartani. Ha a lábfejek elmozdulnak, akkor egyelőre elmozdult helyzetben kell őket hagyni.

Engedjük vissza óvatosan a bábu hátát a háttámlára, és ellenőrizzük, hogy a két libella vízszintes helyzetben van-e. Ha a lendítés során elmozdult a próbabábu lábfeje, a következők szerint vissza kell állítani az eredeti helyzetet:

Emeljük fel egymás után, csakis a szükséges mértékben a két lábfejet a padlóról, amíg a lábfej mozgása meg nem szűnik. Az emelés alatt a lábfejek szabadon foroghatnak; nem kell előre vagy oldalra irányuló terhelést alkalmazni. Miután a lábfejeket visszahelyeztük a padlóra, a sarkoknak érintkezniük kell az erre a célra tervezett szerkezettel.

Ellenőrizzük, hogy a keresztirányú libella vízszintes helyzetben van-e. Ha szükséges, a bábu hátlapjának tetejére fejtsünk ki kellő nagyságú oldalirányú terhelést úgy, hogy a háromdimenziós H próbabábu ülőfelülete egy szintbe kerüljön az ülésel.

4.13. A T rudat oly módon megtartva, hogy a háromdimenziós H próbabábu ne csússzon előre az ülés párnán, végezzük el az alábbi műveleteket:

a) engedjük vissza a bábu hátlapját a háttámlára;

b) felváltva fejtsünk ki legfeljebb 25 N nagyságú, vízszintesen hátrafelé irányuló terhelést a hát dőlésszögének beállítására szolgáló tengelyre, körülbelül a törzs terhelő súlyainak közép magasságában, majd szüntessük meg az erőt, amíg a csípőszögmérő nem jelzi, hogy a terhelés megszüntetése után a bábu stabil helyzetben van. Ügyeljünk arra, hogy a háromdimenziós H próbabábut ne érje lefelé vagy oldalról ható külső terhelés. Ha a próbabábut ismételten szintbe kell állítani, fordítsuk előre a bábu hátát, szintezzük be újra, és ismételjük meg az eljárást a 4.12. szakasztól kezdve.

4.14. Végezzük el a következő méréseket:

4.14.1. A H pont koordinátáit a háromdimenziós referencia-rendszerhez viszonyítva kell meghatározni.

4.14.2. A törzs tényleges dőlésszögét a próbabábu hátdőlésszögmérőjéről lehet leolvasni, amikor a gerincrúd a leghátsó pozícióban van.

4.15. Amennyiben a háromdimenziós H próbabábu behelyezését célszerű megismételni, előtte legalább 30 percig nem szabad terhelni az ülést. Az ülésen a háromdimenziós H próbabábut csak a vizsgálat elvégzésének idejére szabad terhelő súlyokkal felszerelni.

4.16. Ha az ugyanabban a sorban lévő ülések hasonlóan tekinthetők (ülőpad, azonos ülések stb.) minden egyes ülésor esetében csak egy H pontot és egy tényleges törzsdőlésszöveget kell meghatározni úgy, hogy a melléklet 1. függelékében leírt háromdimenziós H próbabábut olyan ülésre helyezik, amely a teljes sort jól képviseli.

Ez a hely:

4.16.1. első sor esetében a vezetőülés;

4.16.2. hátsó sor vagy sorok esetében szélső ülés kell, hogy legyen.

1. függelék

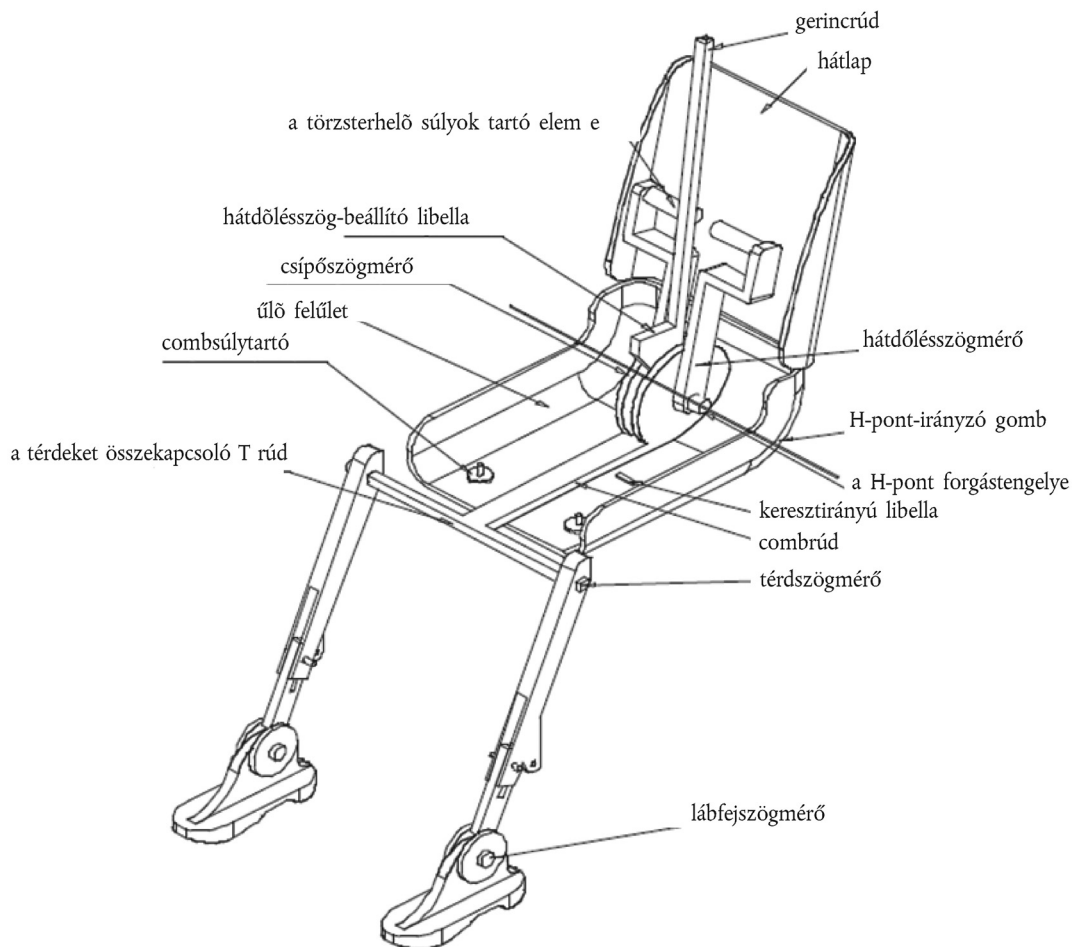
A háromdimenziós H-pont-vizsgáló eszköz leírása (háromdimenziós H próbabábu) ⁽¹⁾**1. HÁT ÉS ÜLŐFELÜLET**

A próbabábu háta és ülőfelülete szálerősítéses műanyagból és fémből készül; ez a két elem az emberi test törzsét és combjait modellezi, és a H pontban csuklósan illeszkednek egymáshoz. A H pontban csuklósan kapcsolódó gerincrúdhoz szögmérő van erősítve a törzs tényleges dőlésszögének mérésére. Az ülőfelülethez csatlakozó, állítható combrúd határozza meg a comb középvonalát, és alapvonalként szolgál a csípőszögmérő számára.

2. TEST- ÉS LÁBSZÁRELEMEK

Az alsó lábelemek a térdet összekötő T rúdnál kapcsolódnak az ülőfelülethez, amely az állítható combrúd oldalirányú nyúlványa. A térd szögének mérése érdekében az alsó lábelemekbe szögmérők vannak beépítve. A cipőt és a lábfejet jelképező elemeket kalibrálták a lábfej szögének méréséhez. Az eszköz két libella segítségével állítható be a térben. A törzs terhelő súlyait a megfelelő súlypontokban kell elhelyezni, hogy egy 76 kg-os férfi tömegének megfelelő ülésbenyomódást lehessen biztosítani. Ügyelni kell arra, hogy a háromdimenziós H próbabábu valamennyi csuklós csatlakozása szabadon mozogjon jelentős súrlódás nélkül.

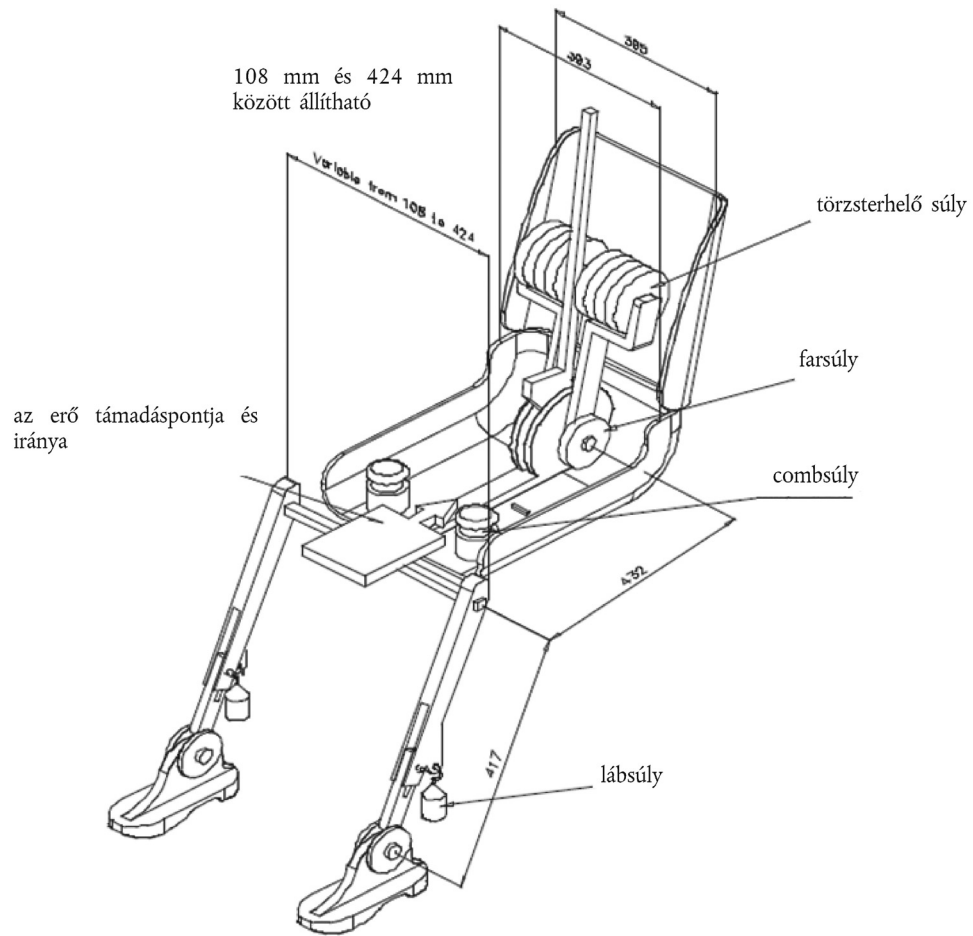
1. ábra

A háromdimenziós H próbabábu részeinek megnevezése

⁽¹⁾ Az eszköz megfelel az ISO 6549:1980 szabványban leírt eszköznek. A háromdimenziós H-pont-vizsgáló eszköz felépítéséről bővebb tájékoztatás a Society of Automotive Engineers (SAE) elnevezésű szervezettől szerezhető be (400 Commonwealth Drive, Warrendale, Pennsylvania 15096, Amerikai Egyesült Államok).

2. ábra

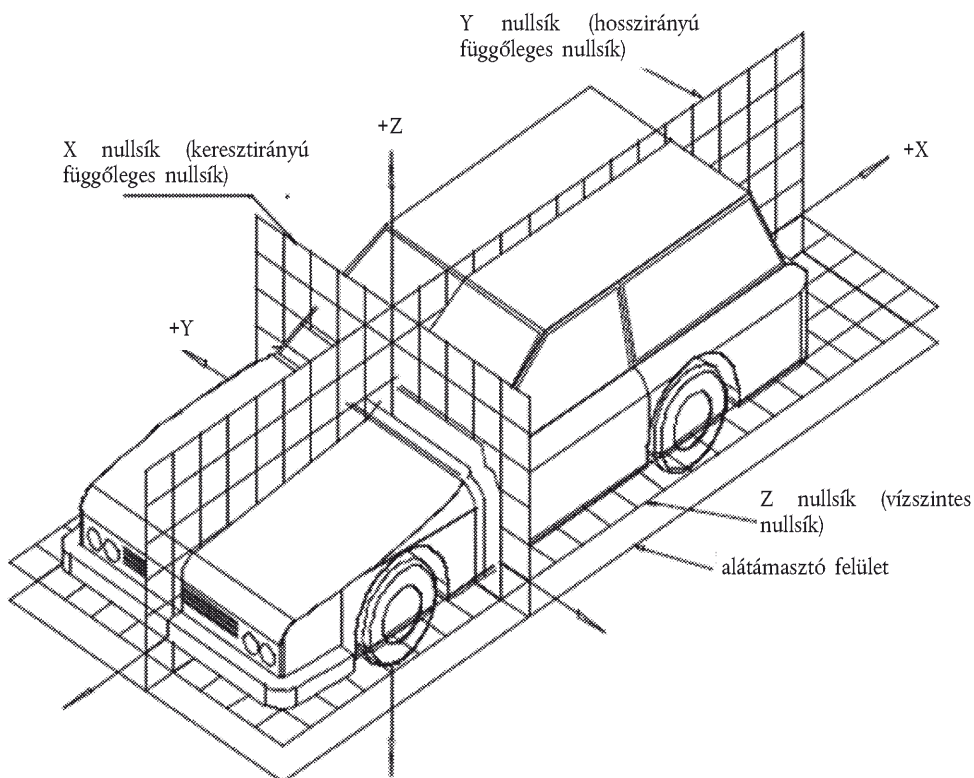
A háromdimenziós H próbabábu alkotórészeinek mérete és teherelosztása

2. függelék

HÁROMDIMENZIÓS REFERENCIA-RENDSZER

1. A háromdimenziós referencia-rendszert a jármű gyártója által megállapított három merőleges sík határozza meg (lásd az ábrát ⁽¹⁾).
2. A jármű mérési helyzete úgy állapítható meg, hogy a járművet az alátámasztó felületre helyezzük oly módon, hogy a kiindulási pontok koordinátái megfeleljenek a gyártó által megadott értékeknek.
3. Az R pont és a H pont koordinátáit a jármű gyártója által meghatározott kiindulási pontokhoz viszonyítva kell meghatározni.

⁽¹⁾ A referencia-rendszer megfelel az ISO 4130:1978 szabvány előírásainak.

3. függelék

AZ ÜLÉSHELYZETEK REFERENCIAADATAI

1. A REFERENCIAADATOK KÓDJAI

Az egyes ülés helyzetekre vonatkozó referenciaadatokat folytatólagosan kell megadni. Az ülés helyzetek azonosítása kétjegyű kódokkal történik. Az első jegy egy arab szám, amely az ülés sorszámát adja meg a jármű elejétől hátrafelé számolva. A második jegy egy nagybetű, amely az ülésnek a sorban elfoglalt helyét mutatja a jármű menetirányában nézve. A következő betűket kell használni:

L = bal oldali

C = középső

R = jobb oldali

2. A JÁRMŰ MÉRÉSI HELYZETE

2.1. A kiindulási pontok koordinátái

X

Y

Z

3. A REFERENCIAADATOK FELSOROLÁSA

3.1. Ülész helyzet:

3.1.1. Az R pont koordinátái

X

Y

Z

3.1.2. A törzs tervezett dőlésszöge:

3.1.3. Az ülés beállítása ⁽¹⁾:

vízszintesen:

függőlegesen:

szögben:

a törzs dőlésszöge:

Megjegyzés: A további ülés helyzetek referenciaadatai a 3.2., 3.3. stb. szakaszban adhatók meg.

⁽¹⁾ A nem kívánt rész törlendő.

4. MELLÉKLET

Módszer a jármű elsődleges referencijelei és a térbeli referenciarács viszonyának meghatározására

1. A JÁRMŰ ELSŐDLEGES REFERENCIAJELEI ÉS A TÉRBELI REFERENCIARÁCS VISZONYA

Az előírással összhangban jóváhagyásra benyújtott járművön vagy járműben egyes konkrét méretek ellenőrzése érdekében kellő pontossággal meg kell határozni egyrészt a 2.3. szakasz értelmében vett, a jármű tervezése során kitűzött térbeli referenciarács, másrészt a 2.4. szakasz értelmében vett elsődleges referencijelek közötti viszonyt oly módon, hogy egyes, a járműgyártó tervrajzain feltüntetett pontok helye megállapítható legyen a tervrajzok alapján gyártott jármű vizsgált mintadarabján.

2. MÓDSZER A REFERENCIARÁCS ÉS A REFERENCIAJELEK VISZONYÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRA

Ebből a célból referenciasíkot kell kialakítani a talajon, amelyen ki kell jelölni az X és az Y tengelyt. Ennek részleteit a melléklet függelékének 6. ábrája adja meg; referenciasíkként kemény, sík, vízszintes felületet kell alkalmazni, amelyre majd a járművet elhelyezzük, és amelynek felületéhez mereven két mérőskálát kell felerősíteni; a mérőskálák X irányban legalább nyolc, Y irányban legalább négy méter hosszúságúak kell, hogy legyenek, és milliméter-beosztással kell őket ellátni. A két mérőskálát a melléklet függelékének 6. ábrájának megfelelően, egymásra merőlegesen kell elhelyezni. A két mérőskála metszéspontja a referenciarács origója.

3. A REFERENCIASÍK VIZSGÁLATA

A referenciasík vagy a vizsgálati terület felületének kisebb egyenetlenségeit úgy kell figyelembe venni, hogy a mérőskála mentén mind X, mind Y irányban 250 mm-enként megmérjük és feljegyezzük az origótól való eltérés mértékét, és ennek alapján a jármű ellenőrzése során korrekciókat végzünk.

4. TÉNYLEGES VIZSGÁLATI HELYZET

Annak érdekében, hogy a felfüggesztési magasságon stb. kisebb módosításokat lehessen végrehajtani, gondoskodni kell arról, hogy a referencijeleket a mérések folytatása előtt a tervezési vizsgálati helyzetnek megfelelő koordinátájú pontokba lehessen hozni. Emellett gondoskodni kell arról is, hogy a jármű referenciarácsához igazítása érdekében a jármű helyzete oldal-, illetve hosszirányban kismértékben módosítható legyen.

5. EREDMÉNYEK

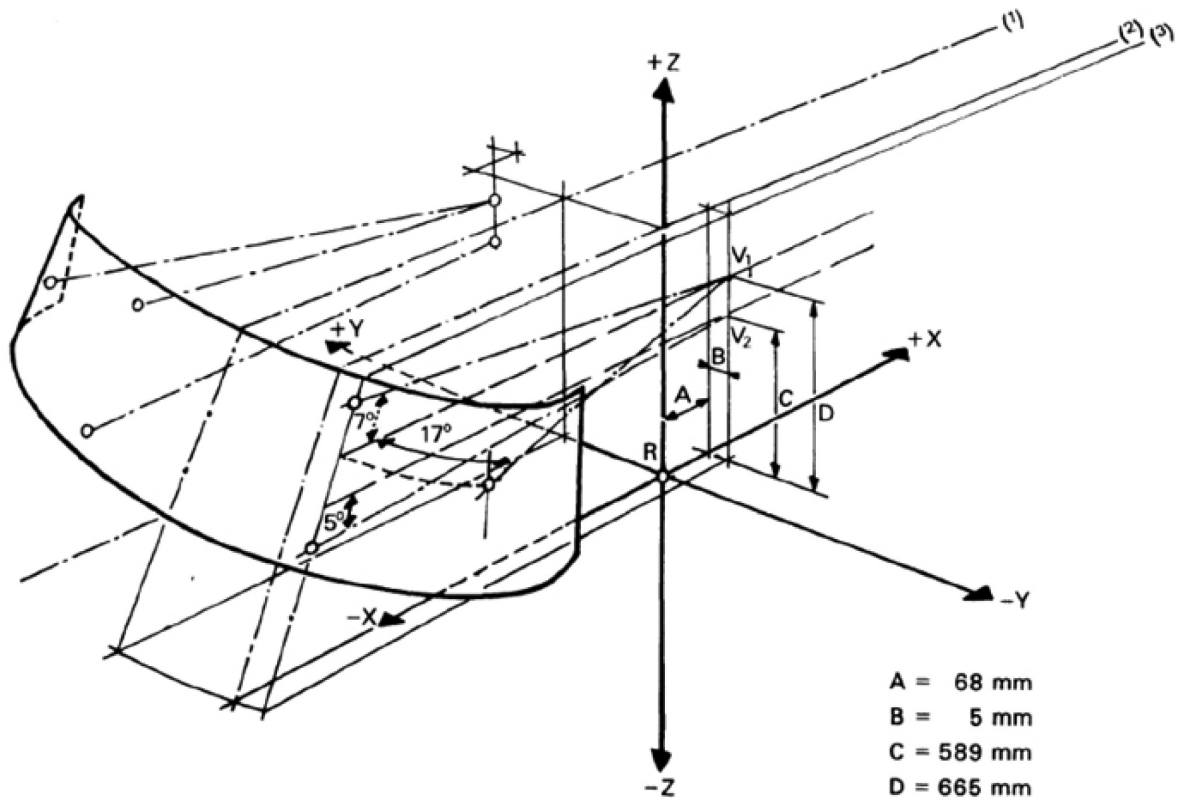
Miután a járművet a referenciarácsához és a tervezési helyzethez képest kellő pontossággal elhelyeztük, meghatározható a menetirányú látómezőre vonatkozó követelmények tanulmányozásához szükséges pontok helye.

Az e követelmények ellenőrzésére szolgáló vizsgálati eljárásban teodolit, fényforrások és árnyékoló eszközök vehetők igénybe, de bármely más olyan módszer szerint is el szabad járni, amely kimutathatóan egyenértékű eredményekre vezet.

Függelék

1. ábra

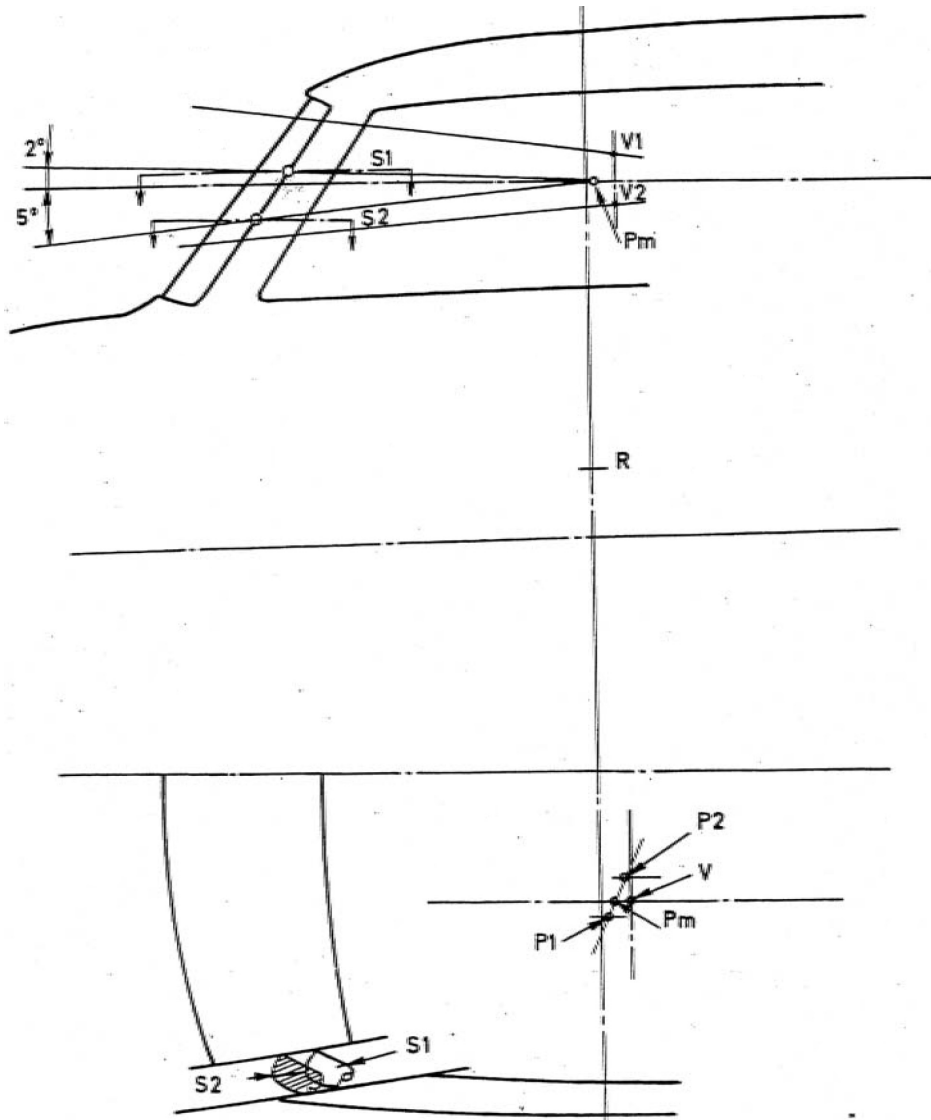
A V pontok meghatározása

- (1) A jármű hosszirányú középsíkját kijelölő egyenes.
- (2) Az R ponton átmenő függőleges síkot kijelölő egyenes.
- (3) A V1 és a V2 ponton átmenő függőleges síkot kijelölő egyenes.

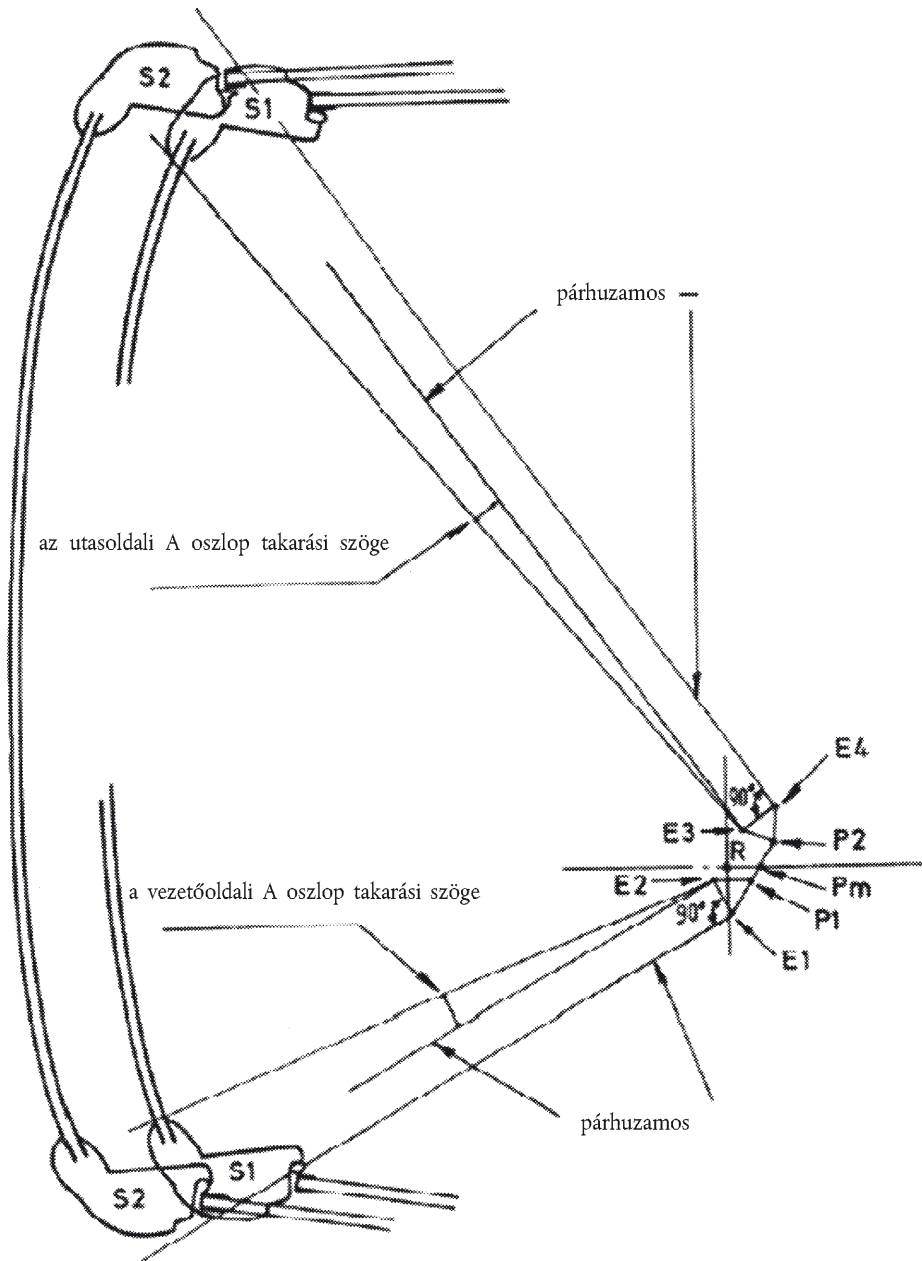
2. ábra

Az A oszlopok ellenőrzésére szolgáló pontok

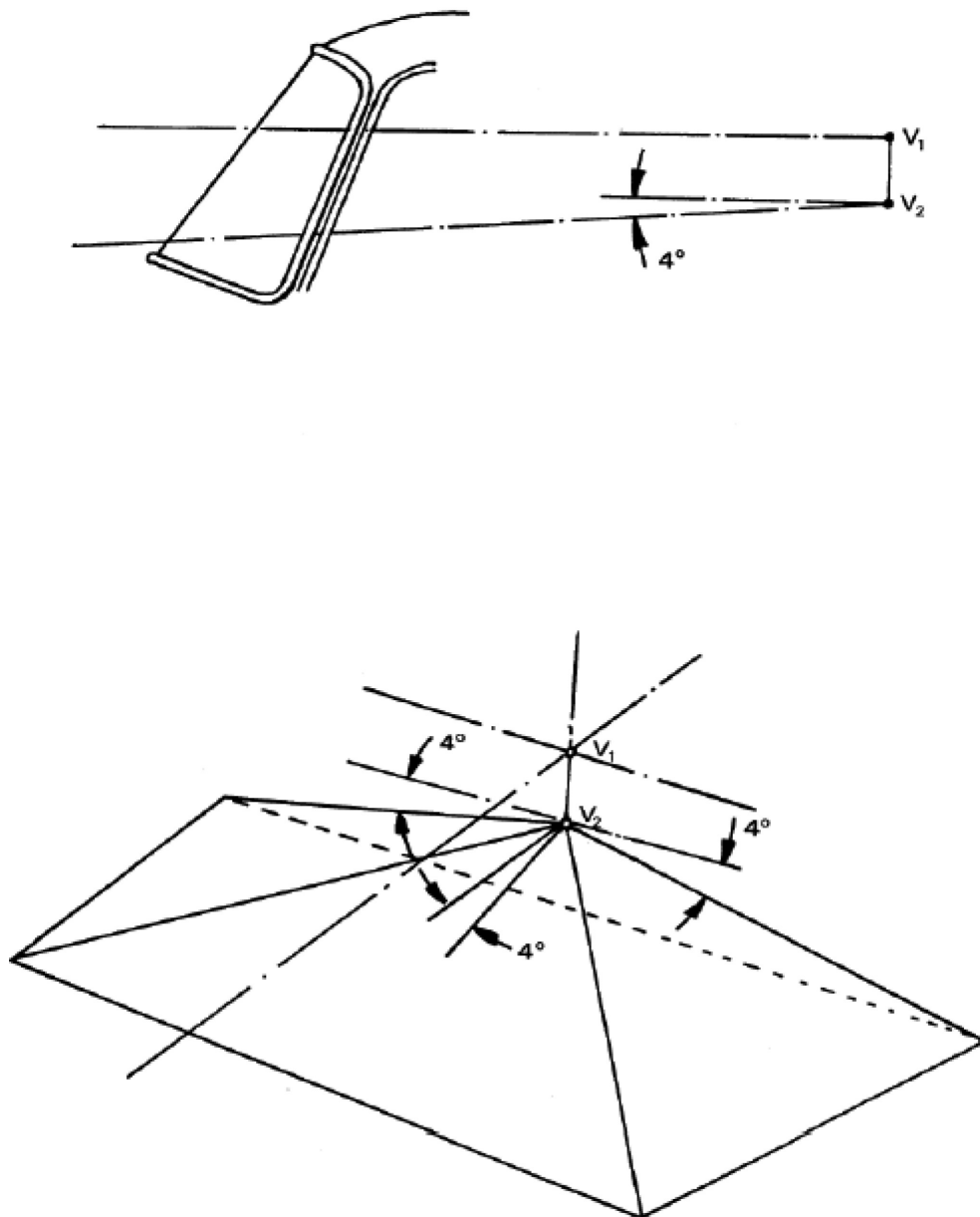
3. ábra

Takarási szögek

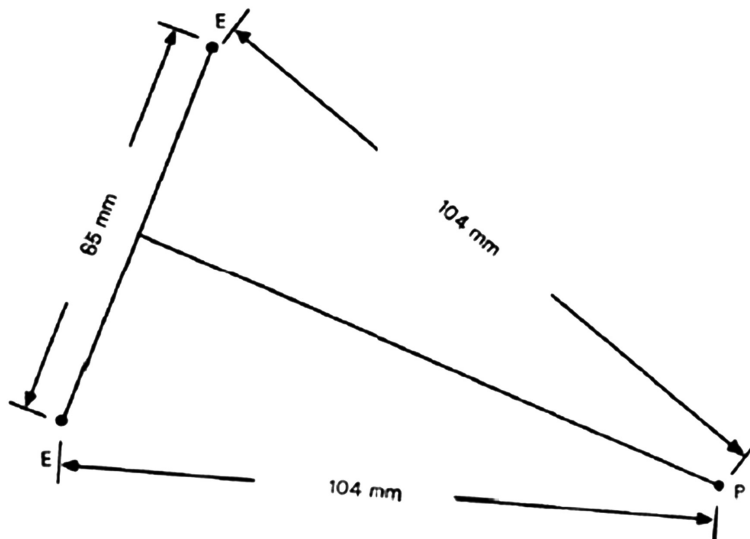
4. ábra

A takarás meghatározása a vezető 180°-os menetirányú közvetlen látómezőjében

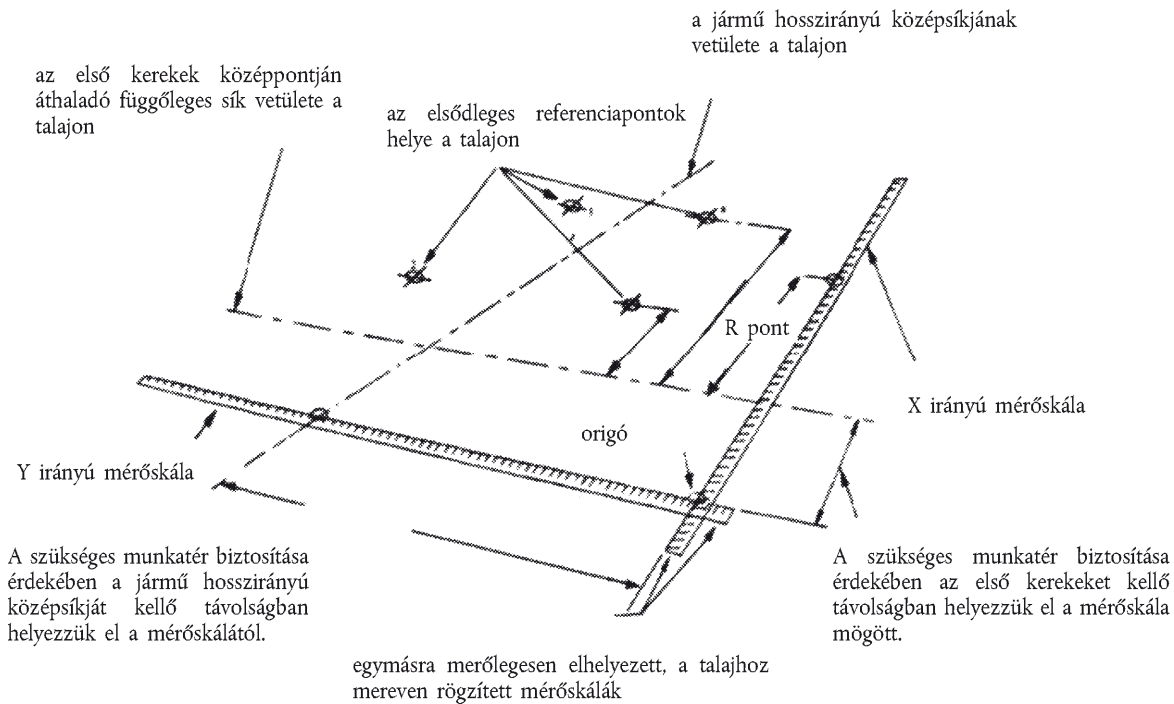
5. ábra

Arányhelyes ábra az E pontok és a P pontok egymáshoz viszonyított elhelyezkedéséről

6. ábra

Vízszintes munkaterület

2010-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves CD-ROM	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi CD-ROM (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, CD-ROM, heti 2 kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű CD-ROM-on.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

A CD-ROM-formátumot 2010 folyamán DVD-formátum váltja fel.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU